

A. Schiffrer:

Naša naloga.

AROD smo!

Trinajst let frankovskega in habsburškega gospodarstva se nam pozna na koži, na številu in na mejah; pri življenju smo pa še vedno. Vse naše narodne karakteristike, dobre kakor slabe, se nas drže še vedno in bodo ostale z nami, dokler ne potrka zadnji Slovenec na vrata sv. Petra.

Pod jugoslovanskim orlom štejemo nad en milijon glav. Več kot pol milijona naših bratov zdihuje pod italijanskim jarmom. V Ameriko nas je menda prišlo nad sto in petdeset tisoč. V koliko so se pomnožile naše vrste, — Bog zna.

Smo kakor martinček: majhen in žilav narod; odsekaj mu rep, in zrastel mu bo nov, večji in močnejši.

Tukaj v Ameriki tvorimo narodno manjšino v morju drugih narodnosti. Kaj bo z nami?

Ko smo stopili na ameriška tla, nam je bila napovedana smrt. Tako je bilo pred petdesetimi leti. "Velike ribe požro majhne! — Izgubili se bomo v amerškem morju kakor kaplja v škafu vode!" Pred dvajsetimi leti smo bili prepričani, da nam že klenka. "Še dvajset let" — smo imeli navado reči — "in po nas bo!" — — —

Še vedno smo tukaj! Vsaj dvakrat toliko nas je, kakor nas je bilo pred petindvajsetimi leti. Še vedno nas vežejo eden na drugega naše narodne ustanove: jednote, zveze, cerkve, šole in domovi. Tudi spomin na dom in domačo grudo še ni pozabljen; kri, materina beseda in narodne karakteristike nas še vedno priklapajo nanj. Če se ne motim, smo dokaj bolj pri življenju, odkar je oživela Jugoslavija, in dosti bolj narodno zavedni, kakor smo bili sploh kedaj popreje. Danes vemo, da imamo dom, da smo narod, medtem ko smo se popreje smatrali le za podložnike in za manjšino, ki je bila obsojena k počasnemu umiranju. Marsikak Avstrijec se je pretvoril za časa vojne in po vojni v Slovenca, in ko so izginile deželne meje v Jugoslaviji, so se celo Kranjci, Štajarci in Primorci uvrstili med Slovence. Kdor je rodoljub in gleda na število, — in teh je med nami zelo veliko, — se sam kratkomalo prišteva med Jugoslovane.

Ne, ni nas še konec! Narod še vedno živi. Tudi ne vidimo nobenega vzroka, zakaj bi ne živel na tujih tleh. Večina naših poljskih pridelkov, ki nam služijo v hrano, in večji del cvetlic, ki se košatijo po naših vr-

tovih, so bili prinešeni iz Evrope. Tukaj uspevajo ravno tako dobro ali pa še boljše, kakor so na rodni tleh. Na stotine vrst živali, rojenih v drugih delih sveta, živi, uspeva in se razmnožuje na novem kontinentu. In kjerkoli uspevajo rastline in žive živali, tam so dani vsi pogoji, potrebni človeku, da živi, uspeva in se razmnožuje.

Kakor dobimo razlike med istimi vrstami rastlinstva in živalstva, ravno tako jih najdemo med človeškimi družinami. Te razlike so karakteristične rodu in se ohranijo v rodu dokler slednji živi. Prirodoslovci nam povedo, da človeško telo ni sestavljeno samo iz življenskih celic, temveč tudi iz življenskih kali. Te kali povzročujejo, da se rod ne samo ohranja pri življenju, temveč, da se podedujejo od roda do roda tudi karakteristike vsakega posameznega rodu.

Do danes še ni nobeden narod izumrl v Ameriki. Indijanec, ki je edinole pravi, sto procentni Amerikane, je še vedno pri življenju. Vsi drugi narodi so se naselili zadnjih par sto let. Severni Evropejci se še vedno ločijo od južnih Evropejcev, — srednje-evropejski ali alpinski narodi tudi še niso izgubili svojih karakteristik, ki jih ločijo od drugih skupin. Španec je še vedno Španec, Škot še vedno Škot, Nemec še vedno Nemec, Slovan še vedno Slovan, in Irec še vedno bolj irski. Materinega jezika, oziroma jezika svojega naroda morebiti več ne zna, tudi na rodna tla svojih pradedov ga možno več ne mika, — narodne karakteristike so pa še vedno ostale na njem. Podobno drugim narodom bo živel tudi Slovenec na novi zemlji v svojih potomcih.

Vsak narod je prišel na to zemljo z enim in istim namenom, namreč, da živi in jo posede. "Živi, pomnožuj se, posesti zemljo in si jo podvrži; gospoduj nad ribami v vodah, nad pticami na nebu in nad vsem živalstvom, ki hodi po zemlji!" To je prvi zakon, katerega je človek prejel od svojega Stvarnika. Narod, ki se bo najbolj držal zakonov Stvarnika, bo zagospodoval nad drugimi in posedel največji del zemlje.

Kaj poreče k temu zloglasni "melting pot", o kateri so vedeli toliko povedati v prejšnjih dneh, in še danes ni popolnoma pozabljena? Vse skupaj vrzimo v eno samo ponev: Nemca, Slovana, Francoza, Angleža, Juda in Indijanca! Vse skupaj dobro prekuhajmo s kurjavo, ki jo bosta dajali šola in prevladajoča stranka v deželi. Stvor, ki se bo izcimil iz te kuhe, se bo

imenoval Amerikanec. Tako so govorili pred svetovno vojno. Dogodki za časa vojne so nas naučili marsikaj, med drugim tudi to, da kri ni voda in da se narodne karakteristike ne dajo zbrisati potom zakonov, in tudi ne potom teorij amerikanizacije. Francoz je zagovarjal Francoza in Nemec je opravičeval še dosti bolj naglas postopanje nemškega naroda. Znano je, da so ravno amerikanski Irci pomogli s svojim premoženjem in svojim vplivom irskemu narodu v domovini do neodvisnosti. Po končani vojni smo vedeli natančno, koliko Amerikancev slovanskega, nemškega, angleškega ali kakoršnega koli pokolenja, je padlo. Ali ni ravno to dejstvo poklicalo v življenje razupitega Ku Kluxa Klana, ki si je naložil nalogo vsiliti prepričanje v javno mnenje, da je nordiško pleme toliko vzvišeno nad drugimi, da bi imelo pravico zagospodariti nad vsemi drugimi narodi, ki niso prišli iz gotovih delov severne Evrope?

Kakor danes vemo, obstoji amerikanizacija v tem, da se človek nauči spoštovati ameriško zastavo in postaviti, živeti v miru s sosedom, ki morebiti ni ravno iste barve, istega jezika, istih političnih nazorov, istih karakteristik in istega veroizpovedanja. Kakor sta korakala v boj pod eno in isto zvezdno zastavo mož ene narodnosti poleg moža druge narodnosti, ravno tako bosta živela v mirnem času oba skupaj, eden poleg drugega, in delovala za eden in isti namen: izboljšanje razmer med mejami ene in iste države.

Kakšno vlogo bo igral naš slovenski narod v prihodnosti v tej deželi in koliko zemlje bo posedel, zavisi v prvi vrsti od slovenskih žena in slovenskih mater.

Ko so nekoč vprašali Napoleona, česa Francija najbolj potrebuje, je majhni general odgovoril brez obotavljanja: "Krščanskih mater." — Resnične in pomembne so njegove besede. Nikjer ne vidimo bolj jasno pomena materinstva, kot ravno v Ameriki. Tukaj živi katoličan poleg protestanta; obema dela sosesčino žid, ali pa pagan. Vsak ima svoje nazore, ki odgovarjajo njegovemu verskemu prepričanju. Zgodovina zadnjih petdeset let nas uči, da so cele pokrajine, ki so bile nekoč trdnjave protenstatizma v tej deželi, danes večidel v rokah katoličanov; trgovina je prešla v židovske roke. Vzrok tega pojava je vedno eden in isti. Protestantske žene, ki so si prisvajale pravico tolmačiti besedo in zakon božji po svoje, so se branile materinstva, medtem ko sta poslušali katoličanka in židinja, ena glas svoje cerkve, druga svoje sinagoge, ki sta branili in oznanjevali naravni zakon in pravico nerojenega deteta do življenja. Posledice se kažejo danes jasno. Medtem ko se je število katoliškega in židovskega prebivalstva potrojilo, so se skrčile nekatoliške družine znatno. Tako meljejo božji mlini počasi, — počasi in drobno!

Ni še tako dolgo, ko sta bila Irec in Nemec najbolj sovražena in zaničevana naroda v Ameriki; komaj pet-

deset let je temu. Danes sta ravno te dve narodnosti na konju. Vzrok je jasen kot beli dan: živeli so po postavah božjih, redili in versko vzgajali mnogoštevilne družine.

Pred seboj imam popis življenja najbolj znanega irskega veljaka v Ameriki. Vsakdo pozna Alfreda Smitha, kandidata za predsedniški stolec za časa zadnjih volitev. Kako zelo spominja njegovo mladostno življenje na razmere, kakor jih imamo priložnost opazovati po naših slovenskih družinah v današnjih dneh. Tam doli nekje na spodnjih klinih lestvice stojimo mi Slovenci, kadar določujejo socialno stališče narodov in govore o kvotah. Ne bo vzelo dolgo, — morebiti dva, morebiti tri rodove, — in otroci teh zaničevanih naseljencev bodo vodili trgovine in gospodarili na posestvih in kmetijah, katere so danes v rokah onih domišljavih ljudi, ki si ne upajo vzgojiti niti enega samega potomca.

Nad 4500 let že počiva stara Sara v grobu na Hebronu v deželi Kanaan. Vsak veren sin Abrahamove, da počiva njen prah na polju Efrona, sina Hitita Seora. Nikdar ni ženica obiskovala nobenih visokih šol, celo brati ni znala in še manj pisati, tudi krona in biseri se niso nikdar bliščali na njeni glavi, — le eno je znala: hoditi po stopinjah, katere ji je začrtal Bog potom svojih zapovedi. Še danes jo blagoslovljajo in s spoštovanjem izgovarjajo njeno ime vsi milijoni njenih potomcev, ki so razkropljeni po vseh delih sveta.

Klobuk doli pred slovensko ženo in materjo, ki je dala življenje otrokom in jih vzgojila v istem verskem duhu, kakor je njo vzgojila njena mati. Njej gre prva zasluga, da narod še živi v tej prosti zemlji in bo nadaljeval svoje življenje. Po številu glav pred vsem se šteje vrednost in moč naroda, in to povsod po svetu, naj si bo že v prosvitljeni Franciji, nazadnjaško kraljevski Španski, ali pa komunistični Rusiji.

Narodnjak je tisti človek, ki želi svojemu narodu dobro, se poteguje za njegovo čast in dela v njegov pro-speh. Kdo se more primerjati z materjo, katera je dala narodu sinove in hčere, ki se ne boje hoditi po istih potih, vzeti na svoja ramena istega bremena, istih skrbi in istih odgovornosti, kakor jih je nosila ona? Čast taki materi; njeno ime zasluži prvo mesto med narodom!

Slovenska Ženska Zveza je stopila med svet kot organizatorica in učiteljica slovenskega ženstva v Ameriki. Kadar bodo pisali njeno zgodovino, takrat se bodo štele njene zasluge po tem, koliko bo slovenskega naroda v Ameriki in kakšen bo ta narod. Zastonj vse naše narodne ustanove, če ne bo nikogar, ki bi jih upošteval in užival! Le narod, ki je veren, je moralen narod, in moralnega naroda ne more uničiti nobena sila. Ljubeezn do Boga in njegovih zakonov in spoštovanje do matere in njene besede bodi prva naloga vsake članice Slovenske Ženske Zveze.

Ločan:

Katoliški tisk

ONCEM meseca januarja se zbudi vsak prijatelj dobrega tiska in spregovori lepo besedo za katoliško časopisje. Ko je je izvršil svojo dolžnost, stopi nazaj za kulise, mi pa zopet zadremujemo in pozabimo, kaj in koliko dobrega nam je naš dobro misleči znanec povedal.

Sv. Frančišek Saleški je patron katoliškega tiska. Dne 29. januarja obhajamo vsako leto njegov praznik in nehote se ob tem času spomnimo naše dolžnosti do onih ustanov, ki nas zalagajo z dobrim katoliškim čtivom.

Pero je močnejše ko meč, pravi pregovor. Če se ozremo po svetu danes, bomo videli, da sploh ni nobenega orožja močnejšega, kakor ravno tisk; moč je za dobro in za slabo. Poleg tega vemo, da danes vsak človek bere. Oni, ki ima dobro berilo pri rokah, bo bral dobre stvari, — oni, ki ima le slabo, bo prebiral kar se mu ravno nudi. Skušnja nas tudi uči, da je verski tisk, ki vrši delo božje na zemlji s tem, da razširja kraljestvo božje med ljudmi, podpiran najmanj, kar je v škodo celi človeški družbi.

Pred 500 leti je bila natisnjena prva knjiga. Gutenberg, iznajditelj tiskarskega stroja, je bil katoliškega veroizpovedanja. Bile so knjige popreje, toda ker so jih morali pisati z roko, so bile redke kot bele vrane. Prvi, ki so spoznali moč tiska, so bili vsakovrstni protestantski reformatorji. Vlade, ki so stale za njimi, so jih podpirale finančno, in svet je bil kmalu preplavljen s književnostjo, katere edini namen je bil: zadati smrtni udarec katoliški Cerkvi in njenemu nauku.

Le v dva tabora moremo danes razdeliti časopisje: v katoliško, — ki uči in razširja nauku Kristusa, — in v protestantsko, — to je ono, ki protestira proti naukom Kristusovim, kakor jih uči in razlaga od Kristusa ustanovljena cerkev. “Kdor ni

z menoj, je proti meni!” Tukaj ne more biti človek nikjer v sredi, v zlati skledi; če nisi odločno za katoliški tisk, si proti njemu.

Kdor zna brati dandanes, vsak sega po dnevnem časopisju. Koliko domov je danes v Ameriki, kjer ne dobivajo ene ali več nedeljskih izdaj? Vse dobiš notri, kar more zanimati člane družine, od najmanjšega do največjega: slike, smešnice za otroke, vsakovrstne resne, še večkrat pa smešne nazore o svetovnih vprašanjih. — O veri, o duši, o posmrtnem življenju, — kar bi moglo pospeševati čednostno moralno življenje ali pa pomagalo človeku vzdigniti se nad vsakdanjost, — ni nobenega govora!

Nisem proti sekularnemu tisku, nikakor ne. Sam jemljem dan za dnem vsakovrstno časopisje v roke. Prav pa ni, če katoličan jemlje pod sreho samo sekularen tisk, ali mu vsaj daja najbolj častno mesto. Katekizem, ki smo se ga učili v otroških letih, nikakor ni zadosten, da bi mogel človek odgovarjati drugim in samemu sebi na vsa vprašanja, ki se mu stavijo dan za dnem. Tudi pridige, ki jih čujemo po cerkvah, ne morejo zamašiti vseh vrzeli, katere pusti za seboj vsakdanje prebiranje posvetnega tiska.

To je ravno naloga katoliškega tiska, da nas vedno seznaja z vprašanji, ki morajo zanimati katoličana najbolj. Po besedah papeža Leona XIII. je dober katoliški časopis tisti misijonar, ki pridiga po katoliških domovih vsak dan v letu.

Zapomni si, da bo katoliški časopis prebil brez tebe in brez mene, četudi skromno, kakor se mora navadno izhajati po vseh uredništvih katoliških časopisov. Vprašanje je edinole, koliko časa boš izhajal ti in bom izhajal jaz, in koliko časa bova vstrajala v najinih katoliških prepričanjih — brez katoliškega časopisa! Katoličan brez katoliškega časopisa je podoben vojaku na straži brez orožja.

B. T.:

Mother Jones

ETDESET let je ni poznal nihče pod drugim imenom. Krstili so jo za Mary, toda le malokdo je vedel za njeno krstno ime. Kadar si spregovoril o “Mother Jones”, je vsakdo razumel, da govoriš o majhni, šibki ženici, ki je posvetila več kakor petdeset let svojega življenja interesom organiziranega delavstva v Ameriki. Ni čuda, da ve vsak otrok, katerega oče je kedaj služil kruh s žuljavimi rokami, da Mother Jones ni več med živimi.

Od atlantskega do pacifiškega morja, od zadnje skromne kočice na wyominskih prerijah pa do najrevnejših premogarskih naselbin Virginije, je šlo naenkrat od ust do ust, da je nehalo biti srce starke Mother Jones, ravno ko je noč podajala roko novemu dnevu, dne 1. decembra 1930. Bolehala je dve leti od starosti. To je bila menda edina bolezen, ki jo je poznala v svojem dolgem življenju, poleg pljučnice, ki jo je slednjič položila na posteljo. Zadnji majnik je praznovala stoletnico svojega roj-

stva. Ko je prišla novica o njeni smrti, se je iz nešteti hvaležnih src izvil vzklík: Bog ji daj večni mir in pokoj!

Mary Harris. Tako se je glasilo ime Mother Jones, ko so zaznamovali njeno rojstvo v krstnih knjigah v mestu Cork na Irskem. Ravno tam stoji zapisano, da je bila rojena dne 1. maja 1830. Njen oče je bil slabo zapisan pri angleških gospodarjih na Irskem zaradi svoje neodvisnosti in ljubezni do svojega zatiranega naroda. Dolžili so ga revolucionarstva in podpihovanja ljudi k upor. Sam je rad priznaval, da mu vsega tega niso očitali po krivici. Ko so mu postala tla v domovini prevroča, je prodal dom in se preselil s celo svojo družino v Toronto, Canada. Majhna Mary je bila stara pet let, ko je prvič stopila na ameriška tla. Ko je dovršila svoje ljudske šole, jo je oče poslal v katoliški zavod k sestram. Tam se je izučila za učiteljico. Več let je poučevala po ljudskih šolah v Canadi. Od tam se je preselila v državo Michigan, in par let pozneje v državo Tennessee. Kmalu po Državlanski vojski se je poročila z Georgem Jones, delavcem, ki je služil svoj kruh po livarnah. V teku petih let se je rodilo mlademu paru četrto otrok. Leto 1867 jih je našlo v New Orleans, in ko je tam isto leto divjala rumena mrzlica, tudi Jonesovi družini ni prizanesla. V teku enega tedna so položili v grob njenega moža in vse štiri otroke. Da pozabi svoje gorje, se je preselila v Chicago, kjer se je preživljala z delom svojih rok kot šivilja.

Sama na svetu, z materinskim srcem, ki je zahtevalo ljubezni in žrtev, je postala mati zatiranih, ubogih in izmučenih. Na jugu so se tovarnarji bogatili od dela otrok. Za delo so plačevali prav malo, in še to le z nakaznicami, s katerimi so mogle družine kupovati svoje življenske potrebščine edinole po prodajalnah svojih delodajalcev. Bila je prava sužnost, ki je državala večino delavstva v večni revščini in podložnosti.

Mother Jones je bila med prvimi, ki so vzdignili glas proti tem neznosnim razmeram. Njen glas se je slišal najdalje. Vsi zakoni v prid delavstva in proti zlorabljanju otrok, od leta 1870 naprej, so imeli v njej največjo zaščitnico. Sedem let agitacije po južnih deželah ji je spodkopalo zdravje, zato se je preselila v Californijo. Tam je zadela na kitajsko vprašanje. Vse zapadne države so bile takrat natlačene s Kitajci, ki so spodrivali belokožce s tem, da so delali za tako nizke cene, da si nihče drugi kakor Kitajec ni mogel napraviti življenja. Njena nemirna narava ni mogla mirovati; kmalu je bila sredi vrtinca. Začela je ustanavljati delavske unije, ki so se leta 1881 združile v zvezo delavstva, imenovano "The American Federation of Miners".

Od tega časa naprej ni bilo nobenega pomembnega štrajka v deželi, da bi ne bila zraven Mother Jones. Njena beseda je bila povelje v Harvester štrajku v Chicagi, v jeklarskem sporu s Carnegie Steel Co., v coloradskih štrajkih premogokopov proti Rockefellerju, v West Virginiji in Pennsylvaniji v letih 1919 in 1922, za časa stavke delavcev po železnicah in premogorovih.

Prva leta svojega delovanja za delavstvo je preživela večji del po ječah; zadnja leta so jo pričakovali pri vsakem štrajku in policija si je ni upala nadlegovati. Njena beseda je podžigala delavce k vstrajnosti, na drugi strani pa se je njene zgovornosti in prepričevalne besede bal vsak nasprotnik organiziranega delavstva. Ko so se delavske razmere izboljšale in delavske unije dobile svojo moč, je Mother Jones postala narodna osebnost, ki se ji je klanjal celo Washington. Predsednik Wilson je poslušal njene nasvete in ravno tako vsi voditelji delavskih organizacij. Ko je praznovala stoletnico svojega rojstva v mesecu maju 1930, se ji je poklonil celo dolgoletni sovražnik John D. Rockefeller, ki jo je bil dal vreči v ječo v državi Colorado l. 1913 za časa pobojev v mestu Ludlow, ko je podžigala stavkarje k vstrajnosti.

Mother Jones je bila celo svoje življenje zavedna katoličanka. Iz naukov, ki se jih je naučila v mladih letih iz katekizma, je zajemala moč svoje zgovornosti za pravice zatiranih in trpečih. Krščansko ljubezen je spolnjevala dejansko in ne samo v besedah. Po njeni lastni želji so se vršili njeni pogrebni obredi v cerkvi sv. Gabriela. Ravno tako je bilo na njeno izrecno željo njeno truplo prepeljano na Mt. Olive in pokopano na tamkajšnjem pokopališču, med njenimi sobojevniki, ki so izgubili svoje življenje za časa stavke v Virden, Ill. leta 1898.

Samo enkrat sem jo videl v življenju. Če bi jo človek srečal na cesti, bi je ne ločil od drugih slabotnih in postaranih žensk. Le kadar je stopila med svoje ljudi: delavce, njihove žene in lačne otroke, takrat je lahko vsak spoznal, da se Mother Jones loči od drugih žensk. Kadar ji je zažarelo oko, takrat je vsakdo čutil, da ima opraviti ali z angelom, ali pa s peklenščkom. Ni ga tako podlega imena, ki bi ji ne bilo vrženo v obraz nešteto krat od strani njenih neprijateljev, pa tudi od strani onih, ki je za nje žrtvovala svoje življenje. Mother Jones jih je znala zavrniti ravno tako kakor so jo pozdravili; njen jezik je bil namazan s trupom nič manj kakor z medom. Kritizirali so jo dostikrat, da so njeni nastopi neženski, oziroma naravnost robati. Kdor količ kaj pozna razmere, kakoršne so bile pred dvajsetimi leti po premogarskih naselbinah, bo rad pripoznal, da v onih dneh sploh ni bilo prostora za žen-

sko po takih krajih. Če so se razmere zboljšale, in zboljšale v toliko, da more danes premogar pošteno preživeti svojo ženo in otroke, jim dati dom ter jih vzgojiti v dobre in koristne državljane, — je to v prvi vrsti zasluga šibke ženice Mother Jones.

Ko so polagali njeno truplo k zadnjemu počitku, je opisal njen pomen v zgodovini ameriškega naroda Rev. John W. R. Maguire, predsednik kolegija Sv. Vijatorja in zagovornik organiziranega delavstva, v sledečih besedah: ‘‘V razkošnih uradih so se oddahnili bogati premogarski baroni, med tem ko so pritekale solze žalosti na lica izčrpanih premogarjev v državi Illinois, Colorado, West Virginia in

Pennsylvania. Vzrok veselja in vzrok žalosti je isti: Mother Jones je mrtva!’’

Veliko našega naroda, ki si služi svoj kruh po premogorovih, je poznalo staro bojevavko za delavske pravice. Da se ohrani hvaležen spomin do žene, ki je žrtvovala svoje življenje za nje, tudi med nami, smo postavili te vrstice v naš list. Bila je vsem vse, in prav je, da se je spominjamo vsi brez razlike narodnosti. Ker je spadala k isti cerkvi kakor mi, je še tem bolj primerno, da ženici, ki ni nikdar poznala, pa tudi ne iskala miru na tem svetu, želimo: Bog ji daj večni mir in pokoj in večna luč naj ji sveti!

Rev. Aleksander Urankar:

VPRAŠANJA

Bogve:

deklica, kje si ukradla srčkani svoj smehlaj.

Ali grozdiču na trsu, ko solnce je pil?

Pestremu liščku, ko v mavrici krila je umil?

Ali s košarice svoje ga zgubil je maj?

Bogve:

komu le komu boš dala srčkani svoj smehlaj.

Morda mornarju, ki meri valove in svet?

Trudnemu romarju? V radost utrga si cvet.

Ali Bogu ga boš dala v ljubezni nazaj?

Joževa:

Obleka - stori človeka

ADAR si zbiramo obleko ali kupujemo blago, navadno ugibamo, katera barva bi nam najboljše pristojala. Resnica je, da v pravi barvi poleg primerne kroja obstoji cela uganka ženske obleke.

Ženske s črnimi lasmi in temne polti si naj nikar ne zberejo rujave, svetlo plave, ali vijoličaste barve. Njim pristojajo najbolj rumena, rdeča, temno zelena, in bela barva.

Plavolaske (blondinke) si naj omislijo sledeče barve: sivo, svetlo zeleno, rujavo, in vse temne barve; med njimi je najboljša črna, ki poveča ljubkost belega obraza. Obleke temno zelene, rdeče, ali rumene barve, naj ženska bele polti ne nosi.

Žena s kostanjevimi lasmi lahko nosi vsako barvo, samo da ni preveč kričeca. Najboljše izgleda v modri, svetlo rujavi, črni, ali beli barvi.

Zeni s sivimi ali belimi lasmi se najbolj poda obleka vijoličaste, sive, plave, ali črne barve. Vse njene obleke pa naj bodo opremljene z ovratniki bele barve, ki so narejeni iz blaga, ali čipk.

Tako je k popolnosti toalete potrebno tudi, da je tak nakit izbran, ki spada skupaj. Etiketa zahteva, da ne nosimo cele zbirke na sebi, ampak si izberemo barve, ki pristojajo naši osebi. Temno-poltne ženske naj nosijo korale in emeralde. Svetlo-poltne naj imajo nakit plave ali rumene barve, lepo se jim podajo tudi biseri, (pearls). Starejše žen-

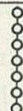
ske naj nosijo kristale, korale rožnate barve in ametiste. Če smo pa tako srečne, da si lahko privoščimo dijamante, nas seveda ne veže nobena restrikcija; nosi jih lahko vsaka ženska, samo če jih ima.

Naj tukaj omenim še takozvane ‘‘Birthstones’’ ali rojstne kamne; nazvala jih bom v angleščini, da jih boste lažje kupile. Za vsak mesec je namenjen poseben dragulj. Če želite nositi prstan ali kaj podobnega s svojim rojstnim kamnom, se ravnajte po naslednji tabeli:

January — Garnet,
February — Amethyst,
March — Bloodstone,
April — Diamond or Sapphire,
May — Emerald,
June — Agate,
July — Ruby,
August — Sardonyx,
September — Chrysolite,
October — Opal,
November — Topaz,
December — Turquoise.

Naj omenim še to, da ni lepo nositi več kot dva prstana na eni roki. Ženska, ki pride na zabavo ali ples preobložena z raznovrstnim dragocenim nakitom, da izgleda kakor izložbeno okno kakega zlatarja. — kaže jako malo dobrega okusa.

(Dalje)

ZAPISNIK POLLETNE SEJE GLAVNEGA ODBORA S. Ž. Z., DNE 19. JANUARJA 1931.

Ob pol deseti dopoldne so se začele pregledovati knjige in računi na domu prejšnje gl. tajnice Mrs. Julije Gottlieb. To delo je bilo končano ob dveh popoldne. Ob tretji uri popoldne so se zbrale glavne uradnice z duhovnim nadzornikom v novem glavnem uradu. Na poziv predsednice Mrs. Marie Prisland otvori sejo z molitvijo duhovni nadzornik Rev. Anton Schiffrer. Navzoče glavne odbornice:

Mrs. Marie Prisland, predsednica; Mrs. Josephine Račič, tajnica; Mrs. Anna Motz, blagajničarka; Mrs. Josephine Erjavec, predsednica nadz. odbora; Mrs. Albina Novak, nadzornica.

Mrs. Marie Prisland naznani, da je nadzornica Mrs. Rose Smole izgovorjena od seje zaradi bolezni, ki jo je nenadoma napadla v Chicagi. Omeni tudi, da je prišel Rev. Anton Schiffrer na njeno prošnjo, da na lastne oči vidi poslovanje glavnega odbora in odda svoje poročilo.

Zapisnik zadnje seje je bil prebran in potrjen s pripombo, da se morajo od sedaj naprej vsi ukrepi sej glavnega odbora pisati v posebno knjigo. Ker prejšnja glavna tajnica ni imela zapisniške knjige, naročijo zbrane glavne odbornice sedanji glavni tajnici, naj si tako knjigo takoj preskrbi, ter jo obenem naprosijo, da vodi zapisnik vsake seje, ki jo bo glavni odbor imel. Mrs. Josephine Račič z veseljem prevzame to delo.

Sledijo poročila posameznih glavnih uradnic.

Poročilo glavne predsednice.

Mrs. Marie Prisland, glavna predsednica, govori:

“Nikdar še ni bilo moje poročilo tako obširno, kakor je danes. Vsaj pa tudi od ustanovitve Zveze pa do zadnje konvencije nisem skupno imela toliko pisanja in skrbi, kakor od zadnje konvencije do danes. Včasih sem mislila, da mi bo glavo zmešalo. Toraj, da začnem: — Konvencija se je končala z uspehom, — tako so se izrazile delegatnje, ko so odhajale iz Sheboygana. Tako sem mislila tudi jaz. Poteklo pa ni dva tedna, ko so začeli prihajati protesti. Ker so bili slični eden drugemu, zato sklepam, da so bili vsi enega in istega izvora. Radi imena: — Na konvenciji je bila pretežna večina delegatnj za to, da se ohrani staro ime, katero se je tako članicam kakor narodu sploh, priljubilo. Nekaj delegatnj je pa bilo mnenja, da se naj ime premeni. Pameten človek bi pričakoval da se bo manjšina, ki

je bila za premenitev imena, uklonila večini, kakor se godi pri vseh drugih organizacijah na svetu. Pa ne, pri nas je ravno narobe. Manjšina zahteva, da mora njena veljati. Tako je toraj neka nezadovoljna delegatinja iz Illinoisa, katera je sicer na konvenciji glasovala za staro ime, začela ustanavljati novo Zvezo, češ, da bo ista imela katoliško ime. To je povzročilo nekoliko zmede med našimi članicami in napravilo mojemu uradu veliko pisave in sitnosti. Komaj se je to umirilo, že pride poročilo iz Minnesote, da bodo tam ustanovile svojo Zvezo, ker pri naši organizaciji ne upoštevamo sklepov konvencije in hočemo ime premeniti. Imele so že sklicane seje v ta namen in tudi zbrano ime. Zopet je letela cela jata pisem iz mojega urada na vse kraje, da se je tudi tukaj pomirilo. . . Pri treh podružnicah je bil nesporazum, največ radi osebnosti. Tako imam na roki korespondenco od samo ene podružnice, ki znaša 205 pisem. — Veliko pisave so mi povzročile razne resolucije in predlogi, ki niso bili sestavljeni po pravilih in radi katerih so uradnice podružnic povpraševale, ali jih naj upoštevajo ali ne; ali so uradne ali niso. — Največ dela in pisave ter skrbi mi je pa povzročila resignacija gl. tajnice in urednice Zarje. — Dne 9. junija 1930, toraj 12 dni po končani konvenciji, prejmem pismo od gl. tajnice Mrs. Gottlieb, v katerem mi naznanja, da ni zadovoljna z odlokom konvencije ter da bo iz raznih vzrokov primorana resignirati. Pogovarjala sem jo in nisem pričakovala, da bi v resnici odstopila, ker je na konvenciji sprejela oba urada, kljub vsem sklepom konvencije, ki so ji bili po volji in onih, ki ji niso bili. Vendar je pa na letni seji dne 1. avgusta podala resignacijo. Na naše prošnje, naj še ostane, se ni ozirala, nakar je bila resignacija sprejeta, kakor poroča zapisnik omenjene seje. Vzroka za odstop je navedla dva, in sicer: Prvič je proti investiranju Zvezinega denarja v bonde, drugič pa pravi, da so se razmere med gl. uradnicami po konvenciji spremenile, zato ona ne more uradov še nadalje obdržati. Jaz sem celokupni gl. odbor o resignaciji in njenih vzrokih obvestila. Gl. uradnice so glasovale takole: Tri so se izrekle, naj bondov ne kupujemo, devet pa, naj ostanemo pri sklepu konvencije, to je kar se tiče nakupovanja bondov in plače; ostale so pa bile mnenja, naj bi se plača zvišala, ker bi Mrs. Gottlieb potem še gotovo nadalje ostala. Drugi vzrok so omenile samo tri uradnice in zahtevale imena onih gl. odbornic, s katerimi Mrs. Gottlieb ne soglaša, ter priporočale več sesterske ljubezni. V pismu dne 12. septembra sem obvesti-

la Mrs. Gottlieb o mnenju gl. uradnic in jo prosila za odgovor, katerega pa nisem prejela. Pisala sem v drugo in v tretje, pa nisem dobila odgovora. — Ker je toraj čas potekal in ker Mrs. Gottlieb ni resignacije umaknila, sem razpisala službo, kakor je bilo označeno v Zarji. Rok je potekel 31. oktobra. Še vedno sem pričakovala, da bo resignacija umaknjena, ker pa ni bila, sem, kakor mi naročujejo pravila, imenovala drugo na mesto gl. tajnice in urednice, katero je dvanajst gl. uradnic potrdilo, štiri so pa glasovale proti. Ostale gl. uradnice sem pismeno obvestila o izidu glasovanja, vam pa to sporočam danes. (Sledi čitanje imen gl. uradnic in način glasovanja.)

Za razpisani službi se je priglasilo pet prosilk in sicer: Mrs. Josephine Račič in Mrs. Mary Kobal iz Chicage, obe za službo tajnice in urednice; Mrs. Albina Novak in Mrs. Marion Kuhar iz Clevelanda, ter Mrs. Mary Češarek iz Calumeta, Mich, so se priglasile za urednico. Mrs. Kuhar je pozneje svojo ponudbo umaknila radi nekega anonimnega pisma iz Chicage. Ker mora tajnica stanovati v Chicagi, kjer je gl. urad Zveze, in ker sta se priglasili samo dve iz Chicage in obe sta želeli imeti službo tajnice in urednice, zato sem po svoji najboljši moči in previdnosti in na podlagi priporočil ki sem jih prejela, nato imenovala v glavni urad tajnice in urednice-upravnice Mrs. Josephine Račič. — Ko je pa bila nova tajnica in urednica izvoljena — tozadevne glasove sem imela na roki dne 13. novembra — pa prejmem preklic resignacije in to 17. novembra. — Mrs. Gottlieb me obvešča, da bo ostala še nekaj časa v uradu, oziroma tako dolgo, da se Zveza postavi na isto stališče kakor je bila pred konvencijo. Svoj preklic opira na prošnje nekaterih članic in podružnic. Odgovorila sem Mrs. Gottlieb, da je resignacijo prepozno preklicala, ker imamo že drugo izvoljeno. Omenila sem še, da takih pogojev preklica ne bi mogle sprejeti tudi če bi preklic došel pravočasno, ker v uradu moramo imeti **stalne** in ne samo **začasnih** uradnic. — Dne 9. decembra prejmem ponovno obvestilo, da bo Mrs. Gottlieb ostala še do prihodnje konvencije. Zopet sem jo obvestila, da je prepozno. (Nato je Mrs. Gottlieb v A. S. in v okrožnici na podružnice naznanila, da ostane še do konvencije, ter tako prezrla obvestilo gl. odbora, nakar sem bila tudi jaz primorana, da se poslužim lista A. S. in poučim članstvo, ki me je vpraševalo, koliko glavnih tajnic imamo.

Dne 1. decembra 1930 sem obvestila novo tajnico in urednico Mrs. Račič o odloku gl. odbora ter ji naročila, naj preskrbi vse potrebno da lahko nastopi urade s 1. januarjem 1931. Preskrbi si naj tudi predpisano varščino, kar je takoj storila. Ravno isti dan sem obvestila Mrs. Gottlieb kdo bo njena namestnica. Da bo nova gl. tajnica in urednica v

vseh ozirih pravomočna uradnica, sem se 3. januarja podala v Chicago ter v navzočnosti predsednice nadzornega odbora Mrs. Erjavec, in nekaterih članic podr. št. 2 zaprisegla Mrs. Račič kot našo bodočo glavno tajnico in urednico. Tako sem, vsaj upam, storila vse v zadovoljstvo večine članstva. Mogoče tej ali oni ni kaj vseč, kar pa ne morem pomagati. Ravnala sem se vedno po pravilih. Vsa ta zadeva mi je povzročila veliko skrbi in korespondenco, ki znaša ravno 192 listov, kar se lahko same prepričate. To omenjam zato, ker se tako pogostokrat naglašajo časti gl. predsednice; naj se vidijo še senčne strani njene službe!

Moje poročilo se bliža koncu. Upam in pričakujem, da so po večini naše težkoče prestane in da bomo v prihodnje vse naše moči posvetile le napredku Zveze. Vse te skrbi in delo zadnjih časov mi je zrahljalo zdravje. Ženske pač nimamo jeklenih živcev kakor moški. Zato iz srca želim miru povsod, — če ga pa ne bo, bom primorana svoj urad zapustiti. Kot žena in mati sem v prvi vrsti svoji družini dolžna, da si ohranim ljubo zdravje.

Naj omenim še to, da sem na konvenciji obljubila deset dolarjev nagrade oni podružnici, ki se bo prva po konvenciji ustanovila. Ker sta se pa ustanovili kar dve naenkrat, sem dala podr. št. 42 deset dolarjev, podr. št. 43 pa pet dolarjev, da sta bili obe zadovoljni. Rada bi kupila računske knjige podružnici, ki bi imela številko 50, pa dosedaj še ni bila ustanovljena. Tako sem pripravljena prispevati tudi nekaj v svrhu agitacije, ako gl. odbor odobri kampanjo za nove članice.

V sporazumu z izvrševalnim odsekom in predsednico nadzornega odbora se je tiskarni Edinost oddalo naročilo za nova pravila. Tem pravilom se je na prošnjo članic Hrvatice, dodala v hrvaščini prisega novih članic, odbora podružnice in molitev na grobu, kar vem da bodo sestre Hrvatice z veseljem vzele na znanje.

Končno se prav lepo zahvalim vsem onim gl. uradnicam, ki so mi vedno točno odgovarjale na moja pisma. Nobena me bolj ne razveseli, kakor če mi na moje pismo takoj odgovori. V taki uradnici vidim, da se svoje dolžnosti zaveda. Največjo hvalo sem dolžna č. g. Schiffrerju za ves trud in delo, ki ga je Zvezi posvetil. Upam, da v prihodnje ne bo toliko pisave imel ne on, in ne me druge. Tako si bomo oddahnili vsi. Priporočam se za složno sodelovanje še za naprej in se vsem zahvaljujem za dosedanje naklonjenost.”

Mrs. Josephine Erjavec predlaga, da se poročilo glavne predsednice odobri. Mrs. Anna Motz in Mrs. Albina Novak podpirata, s pripombo, da je bilo postopanje glavne predsednice postavno in v skladu s pravili naše organizacije ter z zakoni korporacij, za kar se ji izreče zaupnica. — Sprejeto.

Poročilo glavne tajnice in urednice.

Mrs. Josephine Račič pove sledeče: "Ker sem šele nastopila urad, bo moje poročilo kratko.

Ko je bila razpisana služba gl. tajnice in urednice-upravnice, sem prosila zanjo. Dne 2. dec. sem prejela obvestilo od gl. predsednice Marie Prisland, da me je imenovala za gl. tajnico in urednico-upravnico Glasila, in da je bilo to njeno imenovanje potrjeno od tričetrtsinske večine gl. odbora. Zato se tudi na tem mestu zahvaljujem glavni predsednici in ostalemu glavnemu odboru za to izredno zaupanje in obljubljam, da bom spolnjevala dolžnosti svojega urada po svojih najboljših močeh.

Dne 3. januarja 1931 sem bila zaprisežena in uvedena v novi glavni urad od Mrs. Marie Prisland, glavne predsednice, v navzočnosti glavne nadzornice Mrs. Josephine Erjavec in dveh članic podružnice št. 2, Chicago, Ill.

Pisarniškega orodja in pohištva, ki je last Zveze in spada v Zvezin glavni urad, do danes še nisem dobila, razen tistega, kar ste mi same prinesle sedaj: poslovne in čekovne knjige, charter in štampljlo. Obljubljeno pa mi je bilo, da bom prejela tudi vse drugo enkrat naslednje dni.

Kot urednica glasila Zarje se iskreno zahvaljujem nadzorniku Rev. Anton Schiffrerju za njegovo prijaznost in pomoč sedaj, ko pomoči najbolj potrebujem. Častitemu gospodu, kakor tudi glavni predsednici in vsem drugim glavnim odbornicam se prav lepo priporočam tudi za nadaljno pomoč in naklonjenost."

Mrs. Albina Novak predlaga in Mrs. Anna Motz podpira, da se poročilo glavne tajnice in urednice odobri. — Sprejeto.

Poročilo glavne blagajničarke.

Mrs. Anna Motz, glavna blagajničarka, poroča: "Od pol desetih zjutraj pa do dveh popoldne sem pregledovala račune naše korporacije in našla vse v redu. Tudi sem prejela vse predmete, ki spadajo v moj urad. Zvezino premoženje ob sklepu leta 1930 znača \$17.325.83. V šestih mesecih smo napredovale za \$3.411.58. — Vse v redu!"

Mrs. Albina Novak predlaga in Mrs. Josephine Erjavec podpira, da se poročilo odobri. — Sprejeto.

Poročilo nadzornega odbora.

Mrs. Josephine Erjavec, predsednica nadzornega odbora, poroča sledeče:

"Skupno z Mrs. Albino Novak sem danes dopoldne pregledala poslovne, čekovne in bančne knjige naše korporacije in našla, da se ujemajo."

Isto potrdi glavna nadzornica Mrs. Albina Novak.

Mrs. Anna Motz predlaga in Mrs. Josephine Račič podpira, da se poročilo nadzornic odobri. — Sprejeto.

Poročilo duhovnega nadzornika.

Rev. Anton Schiffrer poroča: "Pred šestimi meseci sem bil naprošen od glavnega odbora S.Ž.Z., da prevzamem duhovno nadzorništvo. Po željah zadnje konvencije se mi je naložila dvojna naloga: pregledati in presoditi na kakšnem verskem stališču stoji organizacija in nadzirati uradno glasilo Zarja.

Tri mesece niste slišali ničesar od mene; vzelo je namreč toliko časa, da sem dobil vse potrebne podatke in dokaze. Zadnje tri mesece sem spregovoril potem svoje kolone v glasilu Zarja, morebiti več, kakor je bilo marsikomu všeč; spregovoril sem pa dosti jasno, ker se mi je zdelo potrebno nastopiti tako trdno, da bo članstvo vedelo ravno tako dobro kakor glavne uradnice, zakaj gre. Smatral sem namreč samega sebe ravno tako odgovornega članstvu kakor glavnemu odboru.

Pravila Zveze sem pregledal natančno in jih tudi prestavil na angleški jezik. Kot tak moram približno vedeti, kaj zahteva Zveza od članstva in od svojih uradnic. — Našel sem pravila popolnoma v soglasju z zapovedmi katoliške Cerkve.

Od nobenega duhovnika do sedaj še nisem dobil nobene pritožbe, češ da podružnica v njegovi župniji ne upošteva pravil tikajočih se verskih dolžnosti. Kolikor sem imel opravka zaradi tega, so mi šli povsod na roke in slovenska duhovščina se je po večini povsodi laskavo izrazila o poslovanju Zveze. — Tu in tam sem dobil kako pritožbo od posameznih članic. Ker sem videl, da je bil dostikrat namen očrtni Zvezo bolj kakor članice, sem vsako pritožbo upošteval in preiskal vzroke. Odgovoril sem na vsako pismo in zahteval imena posameznih članic in njihove naslove. Navadno je bila s tem zadeva končana, ker ni bilo nobenega odgovora. Kadar sem pa dobil odgovor, se mi je navadno povedalo: "Pri nas je vse v redu, ampak tam pri sosedovih se gode čudne reči!" Poizvedoval sem naokrog in preiskoval toliko časa, da sem prišel končno do istega prepričanja kakor oni Ribničan, ki je iskal osla in vedno ponavljal: "Saj vem, da ga ni tukaj, pa sem prišel pogledat vseeno."

Vse moje poizvedovanje me je prepričalo, da je duh Zveze vsaj toliko katoliški in slovenski, kakor katere koli organizacije, ki sem imel opravka z njo v svojem življenju kot župnik slovenske fare skozi šestnajst let. — Tu in tam bi malo več soglasja in krščanske ljubezni med članstvom posameznih podružnic ne škodovalo čisto nič, nasprotno bi si podružnice same veliko opomogle na ugledu. V tem oziru — kakor sem videl — si posamezne podružnice in nič manj posamezne članice pridržujejo neome-

jeno pravico reševati svoje krajevne zadeve po svoje, se stresti ena nad drugo kadar jim ravno prilžnost nanese, in seveda tudi izraziti svoje mnenje kakor se jim ravno dozdeva. — Moje lastno opazovanje me je privedlo do zaključka, da boljše sodelovanje z duhovnim vodjem podružnice ne more prinesiti drugzega kakor boljše uspehe podružnici sami in boljše ime S. Ž. Z.

Kar in kolikor težav sem imel pri nadziranju glasila Zarje, sem deloma navedel v svoji koloni v Zarji, deloma pa naravnost glavni predsednici. Da mi je šla urednica in upravnica Glasila vedno tako na roke kakor zadnji mesec, bi sploh ne bilo nikdar nobenega nesporazuma. Upam, da bo nova urednica-upravnica upoštevala ukrepe zadnje konvencije in gledala v prvi vrsti na to, da bo Glasilo izhajalo bolj točno. Glasilo Zarja je bilo po pravilih Zveze ustanovljeno prvotno za dobrobit Zveze in za njen ugled. Če bo vsakdo upošteval to dejstvo, se ne bo treba bati nobenega nesporazuma.

Moje poročilo se je nehote zavleklo. Izpustiti nisem hotel ničesar, zato da bo članstvo vedelo, da je Zveza v resnici nadzorovana od duhovnega nadzornika. Veseli me, da ste me povabile k seji glavnega odbora in celo k pregledovanju računov. S tem ste dale zadosten dokaz članstvu, da glavni odbor nima ničesar prikrivati članstvu Zveze. Zahvaljujem se glavnemu odboru za vsestransko sodelovanje, v prvi vrsti predsednici Mrs. Marie Prisland, ki mi je vedno stala na strani in mi je dala na razpolago vsa sredstva, da sem lahko prišel potom lastnega poizvedovanja do zaključka, da S.Ž.Z. posluje v katoliškem duhu. Vsaka organizacija, ki gre na roke svojemu duhovniku, kakor je šla meni do danes Zveza, zasluži da ji pripoznamo, da je v vsakem oziru slovenska in katoliška organizacija!”

Predlaga Mrs. Josephine Erjavec in podpira Mrs. Albina Novak, da se sprejme poročilo duhovnega nadzornika dobesečno. — Sprejeto.

Seja je bila končana ob šesti uri zvečer z molitvijo in naročilom, da se bo delo nadaljevalo prihodnji dan. Rev. Anton Schiffrer se opraviči, da se zaradi osebnih poslov ne bo mogel udeležiti jutrajšnje seje.

MARIE PRISLAND, predsednica.

JOSEPHINE RAČIČ, zapisnikarica.

ZAPISNIK II. SEJE GLAVNEGA ODBORA, DNE 20. JANUARJA 1931.

Ob devetih zjutraj so glavne uradnice zopet zbrane v glavnem uradu in predsednica otvori sejo z molitvijo. Navzoče so: Mrs. Marie Prisland, Mrs. Josephine Račič, Mrs. Anna Motz, Mrs. Josephine Erjavec in Mrs. Albina Novak. Čita se zapisnik prve seje in se odobri. — Ker so bile pri zadnji pol-

letni seji nerešene zadeve obravnane že pri drugih točkah, preide predsednica na prihodnjo točko dnevnega reda:

RAZNI UKREPI V KORIST ZVEZE.

Investiranje denarja. — Predložene so bile cene raznih mestnih (municipal) bondov, ki pa niso ugovarjale zbranim glavnim uradnicam. Po daljšem razmotrivanju so se na nasvet predsednice Mrs. Prisland odločile, da počakajo z nakupovanjem bondov do prihodnje seje ter si preskrbijo cenik bondov, ki bodo pripravi za našo organizacijo. Mrs. Albina Novak ponovi ta nasvet kot predlog, Mrs. Josephine Erjavec podpira. — Sprejeto.

Zaradi večjih obresti naj gl. tajnica vzame \$1,000.00, ki so naloženi na čekovnem računu Kaspar State Bank v Chicagi, Ill., ter jih naloži na hranilni račun na banko North American Trust Co., Cleveland, Ohio. — Predlagala Mrs. Josephine Erjavec, podpirala Mrs. Albina Novak. — Sprejeto.

Kampanja za nove članice. — Po precej obširnem razgovoru med glavnimi odbornicami, zlasti med Mrs. Prisland in Mrs. Novak, je bilo sklenjeno sledeče:

Kampanja se prične 1. februarja in se zaključí 30. junija 1931. Nagrade bodo razdeljene na polletni seji meseca julija 1931, in sicer takole:

Članice, ki bodo v tem času pridobile 10 novih, dobe Zvezin znak. One, ki bodo pridobile po 25 novih, dobe zlat Zvezin znak v obliki broške. Med najbolj marljive agitatorice, to je one, ki bodo dobile več kakor 25 novih, bodo razen prej omenjenih nagrad razdeljene še nadaljne tri nagrade: cekin za \$10, \$5, in \$2.50.

Cekin za \$10 daruje predsednica Mrs. Prisland. (Splošno odobravanje!)

Tista podružnica, ki bo v teku te kampanje pridobila največ novih članic, dobi zlato spominsko knjigo, kamor se bodo lastnoročno podpisale vse članice dotične podružnice, s sliko odbornic ali pa cele podružnice. Za knjigo in sliko plača Zveza.

V prihodnji kampanji se ta knjiga zopet odda tisti podružnici, ki se bo v dotični kampanji najbolj odlikovala.

Ta načrt je predlagala Mrs. Albina Novak, podpirala pa Mrs. Josephine Erjavec. — Sprejeto.

Zarja. — Mrs. Josephine Račič predlaga, naj bi Zarja izhajala tako zgodaj, da jo bodo okrog vsakega prvega dne v mesecu članice že dobile; ta sprememba se naj uvede kakor hitro bodo razmere dopuščale. — Mrs. Albina Novak podpira. — Sprejeto.

Predsednica Mrs. Prisland svetuje, naj urednica nikar ne dostavlja svojih opomb za poročili drugih odbornic, ker bi to nikakor ne bilo dostojno. Kar želi povedati, naj pove v svojem lastnem poročilu.

— Mrs. Novak ponovi ta nasvet kot predlog, Mrs. Račič podpira. — Sprejeto.

Odobreno, da urednica vrne rokopise člankov, ki bi ne bili priobčeni, ne vrača pa navadnih nepriobčenih dopisov.

Urednica Mrs. Račič izrazi željo, da bi rada dala Zarji popolnoma drugačno obliko in drugačen ustroj na zunaj in na znotraj; svoje načrte razloži bolj podrobno. Spremembe naj bi se izvršile v sporazumu s prosvetnim odsekom, kakor tudi v sporazumu s č. g. duhovnim nadzornikom. S prvo spremembo bi bili v zvezi tudi nekateri dodatni stroški, čeprav ne veliki, — za vse nadaljne številke pa bi bili stroški isti kakor navadno.

Glavna predsednica in ostale glavne odbornice se s tem strinjajo, ter pooblastijo urednico, da predložene in slične spremembe uvede kadar bo pravi čas za to. Najbolj primerna številka za novo obliko bi bila prihodnja julijska številka. Do takrat pa se lahko uvedejo vse take spremembe, ki ne bodo zahtevale nikakih dodatnih stroškov.

Mrs. Albina Novak priporoča, naj urednica apelira na vse tiste družine, ki dobivajo več izvodov Zarje, da se prostovoljno odpovedo vsem nepotrebnim izvodom, ako same tako žele, — četudi so do njih popolnoma upravičene. Imamo slučaje, kjer dobiva usta družina po štiri izvode naenkrat; trije so v resnici brez potrebe. S tem bi prihranili na tiskovnih stroških in poštnini.

Mrs. Marie Prisland pripomni, da je ta škotska varčnost vpeljana v sheboyganski in menda tudi po nekaterih drugih podružnicah. Ker pa vsaka članica plača za svoj lastni izvod Zarje, takega postopanja ne moremo splošno uvesti, temveč prepustiti dobri volji članic. Naroči, naj urednica članstvu to razloži in kar v Zarji priobči primeren kupon.

Urednica prosi glavno predsednico in ostale glavne odbornice, naj vsaka v svoji podružnici ali svojem kraju poskuša najti kako zmožno članico, ki bi redno, ali pa vsaj včasih kaj prispevala za angleški del Zarje, da ga napravimo bolj zanimivega za naša dekleta. — Vse obljubijo, da si bodo prizadevale poiskati primernih moči.

Charterji za podružnice. — Predsednica Mrs. Prisland predloži vzorec, ki je bil že na konvenciji odobren. Ker se je malo podružnic oglasilo za charter, sklepa, da mu je cena previsoka. Znižala bi se pa, če bi se nekateri okrasni izpustili ter če bi na charterju imena ustanoviteljic spisala mogoče glavna tajnica, kar bi ne stalo toliko, kakor po navadi računajo za tako delo profesionalni umetniki. Mrs. Račič je bila takoj pri volji, da za malo odškodnino s primerno pisavo izpopolni charterje ter jih opremi z vsem, kar zahteva vzorec. Na ta način se bo cena charterjem znižala za osem dolarjev, namesto prvotnih deset.

Za trak na charterju se naj rabita Zvezini barvi, zlata in modra. Ti barvi se naj tudi uporabljata na vseh dekoracijah, tako pri organizaciji kakor pri podružnicah.

Prestopni listi. — Mrs. Anna Motz predlaga, naj da glavna tajnica tiskati prestopne kartice, ki se naj izdajo onim članicam, katere žele prestopiti od ene podružnice v drugo. Taka prestopna kartica naj stane članico 25 centov. — Podpirano in sprejeto.

Poslovne knjige in druga oprema v glavnem uradu. — Ker je stara tajniška knjiga že popisana, predsednica Mrs. Prisland opozori na potrebo novih knjig za vpisovanje dohodkov in izdatkov Zvezinega premoženja. Mrs. Račič poroča, kakšna knjiga bi bila primerna za uspešno knjigovodstvo. Navzoče glavne odbornice jo pooblastijo, naj si jo nabavi. Enako knjigo bi morala imeti tudi glavna blagajničarka. Ko slednja izjavi, da si je primerno knjigo že sama omislila, reko odbornice, naj se ji povrnejo stroški zanjo, ki znašajo \$2.50.

Ker se bodo po sklepu včerajšnje seje od sedaj naprej morali pisati zapisniki sej glavnega odbora v posebno knjigo in sicer v angleščini po vzoru vseh pravih korporacij, v slovenščini pa v Zarji, naj si tajnica preskrbi primerno knjigo tudi za to.

Glavna predsednica Mrs. Prisland nadalje pove, da do sedaj v glavnem uradu niso imeli posebnega imenika članstva, temveč le prošnje za sprejem. Če se ta prošnja izgubi, nima Zveza nobenih podatkov več, — zato je treba celotnega imenika. Po daljši debati, kakšen sistem bi bil za naše razmere najbolj primeren, se gl. odbornice odločijo za "card-system" in pooblastijo glavno tajnico, naj si vse potrebno omisli.

Gl. tajnica dobi naročilo, da vsem gl. uradnicam pošlje uradni pisalni papir, do katerega so upravičene.

Glavna predsednica poroča, da je pisalna miza v predsedniškem uradu Zvezina lastnina, ter želi, da se to v zapisniku označi. Poročilo se vzame na znanje.

Pogodba za tiskanje Zarje. — Dasiravno je tiskarna "Am. Domovine" v Clevelandu predložila za spoznanje nižje cene, se zbrane odbornice po kratkem razmotrivanju odločijo za tiskarno "A. S." v Chicagi, ker je tako bolj prikladno za urednico in se da ta razlika v ceni pri tiskanju izravnati na drugih straneh.

Sprejme in odobri se, da se vzame oglas za \$15.00 v spominski knjigi, ki jo bo izdal list Amer. Slovenec.

Izplačila. — Na vprašanje glavne tajnice, jeli res potrebno, da se čeki za posmrtnino izpišejo vsi obenem enkrat na mesec, ali se naj vsak tak slučaj nemudoma reši sam zase, odgovori glavna predsednica Mrs. Prisland, da je to popolnoma odvisno od

volje glavne tajnice. Imela bo nekoliko več pisanja in truda, na drugi strani pa bodo podružnice toliko bolj zadovoljne, ako bodo hitro dobile čeke, ki so do njih upravičene. Urnost v tem oziru bo tudi povečala Zvezino dobro ime pred javnostjo.

Gl. blag. Mrs. Motz, omenja, da ji je bilo po sklepu konvencije naročeno, da preskrbi prstan za sestro Baro Kramer, katerega ji je naklonila zadnja konvencija vsled njene velike požrtvovalnosti za Zvezo. Prstan je sedaj kupila. Predloži račun za \$10.00. — Se odobri.

Končno še gl. predsednica prosi gl. tajnico, da v doglednem času izpopolni Častno knjigo, v katero se piše zgodovina vseh podružnic in imena ustanovite-

ljic. Mrs. Račič obljubi, da bo vse to storila takoj ko si uredi najnujnejše zadeve.

Nato glavne odbornice predložijo svoje vožne stroške ki so jih imele, ko so prišle na polletno sejo glavnega odbora. Za te in za dnevnice, do katerih so upravičene, se izpišejo čeki. Podobno tudi za druge Zvezine obveznosti, za kar so bili upravičeni in potrjeni računi na rokah.

Ob štirih popoldne, ko je bil zapisnik seje prečitan in sprejet, zaključi predsednica Mrs. Prislant to zelo živahno sejo z molitvijo.

MARIE PRISLAND, predsednica.
JOSEPHINE RAČIČ, zapisnikarica.

IZ URADA GL. TAJNICE IN UREDNICE.

Cenjene sestre:—

Prejele ste februarško številko našega glasila Zarje, ki vam je prinesla zopet par izredno lepih člankov, zapisnik januarске seje gl. odbora, in sicer v celoti, pa tudi izredno veliko število lepih in zanimivih dopisov od posameznih članic. Vsem dopisovalkam iskrena hvala!

Odslej bo Zarja izhajala bolj zgodaj: marčevsko številko boste prejele že zadnje dni februarja. Zato prosim, da mi nemudoma pošljete dopise, ki naj bi bili priobčeni v marčevi številki. Vse gradivo za omenjeno številko moram izročiti tiskarni 15. februarja.

Nova Zvezina pravila, oziroma nabiralne knjižice bodo do tiskane te dni. Od več podružnic sem že prejela naročila zanje. Kjer jih rabite, pa jih še niste naročile, prosim, storite to takoj, da vam lahko postrežem ž njimi takoj ko pridejo iz tiskarne. Ne pozabite povedati, koliko izvodov rabite!

Sosestre, ki ne dobivajo Glasila, mi naj pošljejo po svojih društvenih tajnicah svoje prave naslove! Katere so se v zadnjem času preselile, naj pošljejo svoj stari in novi naslov! Kadar se katera poroči, naj pošlje tudi ne samo novo ime in novi naslov, temveč tudi prejšnje ime in prejšnji naslov. — Vse tiste, ki

niste prejele januarске številke Zarje, pa nas je vaša tajnica o tem obvestila in nam poslala vaš naslov, ste dobile januarsko številko skupaj s februarско.

Zvezinega pisemskega papirja ni nič več v zalogi. Naročila sem novega. Kakor hitro pride, bom založila vse glavne odbornice in lokalne tajnice, ki so me na to potrebo opozorile. Lokalne tajnice dobe samo Zvezine kovertе.

Storila bom vse kar je v moji moči, da bo moje uradovanje kar najbolj uspešno in da bo v vseh odnošajih med glavnim uradom S. Ž. Z. in posameznimi podružnicami vladal vzoren red. Vem, da mi bodo vse naše članice in odbornice v tem prizadevanju pomagale, kar so skoraj po vseh podružnicah že ta mesec dokazale. Ker bo za naprej Zarja izhajala veliko bolj zgodaj, bo treba tudi seje posameznih podružnic prestaviti na prvi teden v mesecu. Po nekod so jih že. Kjer pa ste imele do sedaj drugače urejeno, vas prav lepo prosim, cenjene sestre, da se kolikor hitro mogoče prilagodite novim razmeram in novim zahtevam. Potem bo moje delo razdeljeno bolj enakomerno, pa tudi za vas bo tako v vsakem oziru bolj pripravno, ker bodo lahko poročila vaših sej in razni drugi dopisi takoj po vaši mesečni seji izšli v Zarji, ter nam ne bo treba

več brati zastaranih stvari. Društvene tajnice bodo imele tudi več časa za ureditev svojih mesečnih izkazov.

Končno naj tudi omenim, da sem 23. in 24. januarja prejela ves Zvezin inventar od moje prednice Mrs. Julije Gottlieb. Šla mi je pri vsem zelo na roke, za kar se ji na tem mestu zahvaljujem.

Ljubljene sestre! Kakor ste razvidile iz zgoranjšnjega zapisa, pričnemo s februarjem veliko kampanjo za nove članice. O tem mi ne bo treba veliko govoriti. Opozarjam vas samo na vzpodbudne glasove iz vaših lasnih dopisov, glasove, ki jih naj na tem mestu združim v en sam orjaški klic:

"Sosestre, preglejte Zarjo od prve pa do zadnje črke! Vsaka besedica, vsako poročilo, vsak članek vam je dokaz, da vsaka ameriška Slovenka, žena ali dekle, zamudi in pogreša mnogo, ako ni članica S. Ž. Z. — Ve, cenjene sestre, imate vsaka svoje prijateljice; med njimi bo vsaj ena, ki še ni članica naše Zveze. Dajte ji v roke to številko, da jo prebere! Povejte ji, kako majhne prispevke plačujemo pri Zvezi in kaj dobivamo zanje, — pa boste imele v nji takoj navdušeno novo članico!

Josephine Račič.

FINANČNO POROČILO SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE ZA MESEC DECEMBER, 1930.

Podružnica:	Mesečn.:	Naročn. Zarje:	Prist.:	Posebna doklada:	Knjige:	Izkazn.:	Znaki:	Skupaj	Članic:
1. Sheboygan, Wis.	\$ 15.90	\$10.60	\$.75	\$—	\$—	\$.50	\$—	\$ 27.75	106
2. Chicago, Ill.	7.35	4.90	—	—	.15	—	—	12.40	49
3. Pueblo, Colo.	18.05	12.70	—	36.50	—	—	—	67.25	127
4. Oregon City, Ore.	4.50	3.00	—	—	—	—	—	7.50	31
5. Indianapolis, Ind.	6.30	4.20	—	.50	4.00	—	—	15.00	41
6. Barberton, Ohio	9.75	6.50	.75	—	—	—	—	17.00	65
7. Forest City, Pa.	7.35	4.90	—	—	—	2.25	—	14.50	49
8. Steelton, Pa.	6.15	4.10	—	—	—	—	—	10.25	41
9. Detroit, Mich.	8.10	5.40	1.50	—	—	—	—	15.00	56
10. Collinwood, Ohio	63.15	42.10	2.25	4.00	—	—	—	111.50	409
11. Eveleth, Minn.	7.20	4.80	1.50	—	—	—	—	13.50	46
12. Milwaukee, Wis.	12.60	8.40	1.50	—	4.00	.25	—	26.75	85
13. San Francisco, Cal.	10.95	7.30	—	—	—	—	—	18.25	73
14. Nottingham, Ohio	34.50	23.00	1.50	19.50	—	1.50	—	80.00	230
15. Newburg, Ohio	16.95	11.30	—	—	—	—	—	28.25	105
16. So. Chicago, Ill.	8.55	5.70	—	—	—	—	—	14.25	57
17. West Allis, Wis.	4.95	3.30	—	—	—	—	—	8.25	33
18. Collinwood, Ohio	5.40	3.60	—	1.00	—	—	—	10.00	34
19. Eveleth, Minn.	23.25	15.50	—	1.50	4.00	—	—	44.25	154
20. Joliet, Ill.	34.05	22.70	—	7.50	—	.75	—	65.00	228
21. West Park, Ohio	7.05	4.70	.75	—	—	2.00	—	14.50	47
22. Bradley, Ill.	3.30	2.20	—	—	—	—	—	5.50	22
23. Ely, Minn.	11.85	7.90	4.50	1.00	—	—	—	25.25	79
24. La Salle, Ill.	6.75	4.50	—	—	—	—	—	11.25	44
25. Cleveland, Ohio	60.60	40.40	13.50	8.00	.15	1.25	—	123.90	399
26. Pittsburgh, Pa.	16.65	11.10	3.00	2.50	4.00	—	—	37.25	109
27. North Braddock, Pa.	6.90	4.60	—	—	4.00	—	—	15.50	46
28. Calumet, Mich.	10.80	7.20	—	—	—	—	—	18.00	72
29. Broudale, Pa.	3.00	2.00	—	—	—	—	—	5.00	20
30. Aurora, Ill.	3.00	2.00	—	—	—	—	—	5.00	19
31. Gilbert, Minn.	6.30	4.20	—	—	—	—	—	10.50	42
32. Euclid, Ohio	12.60	8.40	—	—	—	—	.65	21.65	84
33. New Duluth, Minn.	3.90	2.60	—	—	—	—	—	6.50	26
34. Soudan, Minn.	4.35	2.90	3.00	11.00	—	—	—	21.25	27
35. Aurora, Minn.	—	—	—	—	—	—	—	—	10
36. McKinley, Minn.	6.90	4.60	—	—	—	—	—	11.50	46
37. Greaney, Minn.	3.00	2.00	—	—	4.00	—	—	9.00	20
38. Chisholm, Minn.	14.70	9.80	6.00	—	—	—	—	30.50	98
39. Biwabik, Minn.	3.15	2.10	—	—	—	—	—	5.25	21
40. Lorain, Ohio	2.85	1.90	—	—	—	—	—	4.75	19
41. Cleveland, Ohio	7.65	5.10	—	—	—	—	—	12.75	48
42. Maple Hights, Ohio	2.25	1.50	2.25	—	—	—	—	6.00	15
43. Bav View, Wis.	2.85	1.90	.75	—	—	—	—	5.50	19
44. Valley, Wash.	1.05	.70	—	—	—	—	—	1.75	7
45. Portland, Oregon	2.85	1.90	1.50	—	—	—	—	6.25	19
46. St. Louis, Mo.	2.70	1.80	.75	—	—	—	—	5.25	18

Skupaj\$512.00 342.00 45.75 93.00 24.30 8.50 .65 1026.20 3395

Naročnina Zarje, izven članic 2.00

Za oglase v Zarji 82.05

Skupaj\$ 1,110.25

Obresti na bankah v letu 1930..... 392.44

Skupni dohodki meseca decembra, 1930.....\$ 1,502.69

Preostanek v blagajni dne 30. nov. 1930 16,775.23

Skupna svota\$18,277.92

Stroški:

Edinost Publ. Co., za 4 posebne str. Zarje (July-Oct.)..	\$113.82
Edinost Publ. Co., tiskovine	54.00
Edinost Publ. Co., Zarja in poprava adresarja za nov...	233.78
Edinost Publ. Co., Zarja in poprava adresarja za dec...	231.91
Amer. Slovenec, oglas za pol leta, do 31. dec. 1930.....	30.00
Western Newspaper Union	14.45
Mary Glavan, dar	25.00
Rev. Anton Schiffer, plača za mesec december.....	10.00
Mrs. Marie Prislant, plača za december	25.00
Julia Gottlieb, plača tajnice, urednice-upravnice za dec...	100.00

Mrs. Anna Motz, plača blag. za pol leta, do 31. dec. 1930	25.00
Najemnina prostorov za november in december, 1930....	20.00
Poštnina Zarje za november, 1930	10.02
Razpošiljanje Zarje za november 1930	15.00
Poštnina Zarje za december, 1930	9.11
Razpošiljanje Zarje za december, 1930	15.00
Deposit for 2nd Class for Zarja	10.00
Oglas v koledarju Ave Maria	10.00

Skupni stroški 952.09

Preostanek v blagajni dne 31. dec. 1930\$17,325.83

Julia Gottlieb, gl. tajnica.

FINANČNO POROČILO SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE ZA DOBO OD 1. JULIJA 1930 DO 31. DECEMBRA 1930.

Dohodki:	Skupni prejemki od podružnic v tem času.....	\$ 6,694.10
	Oglasi v Zarji	84.30
	Naročnina na Zarjo za ne-članice	6.00
	Obresti na bankah za leto 1930.....	392.44
	Skupaj	\$ 7,176.84
Stroški:	Uprava: plače, najemnina za sobo, oglasi, nagrade, izredno	\$ 1,238.71
	Zarja: tiskarna, klišeji, poštnina, razpošiljanje	1,602.55
	Tiskovine, knjige, papir, koverta	254.00
	Izplačila za umrle članice	670.00
	Skupaj	\$ 3,765.26
	Skupni dohodki v šestih mesecih	\$ 7,176.84
	Skupni stroški v šestih mesecih	3,765.26
	Prebitek	\$ 3,411.58
	Preostanek 1. julija 1930	\$13,914.25
	Skupno imetje v denarju 31. decembra 1930.....	\$17,325.83

N. B. Vrednost Zvezinega inventarja v tem računu ni vključena. Knjige pregledane in potrjene 19. januarja 1931.

Marie Prislant, gl. predsednica, Josephine Erjavec, gl. nadzornica, Albina Novak, gl. nadzornica.

PREGLED PREMOŽENJA S. Ž. Z. — DNE 31. DECEMBRA 1930 JE ZNAŠALA IMOVINA S. Ž. Z. KAKOR SLEDI:

Hranilne vloge.	The North American Trust Co., Cleveland, O.....	No. 11907, 4%	\$ 4,218.97
	The San Francisco Bank, San Francisco, Calif.....	No. 704382, 4¼%	3,043.14
	Bank of Sheboygan, Wisconsin	No. 26268, 3%	2,104.44
	Kaspar American State Bank, Chicago, Ill.....	No. 125086, 3%	2,094.78
	The International Savings & Loan Co., Cleveland, O.....	No. 1280, 5%	1,067.10
	The Joliet National Bank, Joliet, Ill. (Aug. 1.).....	No. 39416, 3%	1,015.00
	First Wisconsin Nat'l. Bank, Milwaukee, Wis.....	No. 29218, 3%	1,015.00
	Skupaj		\$14,576.58
Čekovne vloge.	Metropolitan State Bank, Chicago, Ill.....		\$ 618.60
	Kaspar American State Bank, Chicago, Ill.....		2,130.65
	Skupno imetje v denarju dne 31. dec. 1930.....		\$17,325.83

N. B. Vrednost Zvezinega inventarja v tem računu ni vključena.

Anna Motz, gl. blagajničarka.

Dopisi

PODRUŽNICA ŠT. 1, SHEBOYGAN, WIS.

Na naši glavni seji je bila udeležba od strani članstva naravnost presenetljiva. Toliko članic skupaj že nismo dolgo videli. Na seji se je ukrenilo marsikaj dobrega in koristnega. Podružnica se bo pridružila lokalnemu federativnemu klubu jugoslovanskih društev. Zastopnica sta Kristina Rupnik in Marie Prislant. Kakor prej, tako bo podružnica tudi letos obdarila štiri najpridnejše graduante naše šole s primernimi spominki. Da se pridobi večje število novih članic je sestra Marie Prislant obljubila cekin za pet dolarjev, tisti članici, ki bo prihodnjih šest mesecev pridobila največ novih članic za našo podružnico. Toraj, sestre, potrudite se!

Pri naši podružnici je tudi v navadi, da vsako sejo prineseta dve članici kuhinjske recepte in seveda zraven še isti recept narejen, da lahko pokusimo če je dober, ali ne. Ta točka jako zanima naše članice, in za februarjsko sejo sta na

programu dva recepta za piškote. Ne zamudite toraj seje!

Odbor, ki bo vodil našo podružnico za to leto, je sledeči: Predsednica: Kristina Rupnik; podpredsednica: Mary Cigalle; tajnica: Mary Krainc; pomožna tajnica: Mary Erzen; blagajničarka: Mary Ribich. Nadzornice: Ivanka Mohar, Marie Prislant in Josephine Kovačič.

Po seji smo imele lepo zabavo. Mize so bile obložene z vsem dobrim, muzikant nam je pa sviral da so plesale mlade in stare, in to, pomislite, brez moških! Bila je pristno ženska zabava; vsem članicam se je brala izredno dobra volja iz obrazov. Zato hvala lepa vsem, ki so za "party" darovale ali pa pomagale. Ravno tako hvala vsem, ki so zadnje leto delovale bodisi za konvencijo ali pri drugih zabavah, kakor tudi hvala vsem darovalkam, ki imajo za podružnico vedno odprto roko in srce in vsem onim, ki so prodajale "tikete" za dobitke ali pa za večerje.

Želimo veselo in srečno novo leto, ter iskreno pozdravljamo vse članstvo.

Stari in novi odbor podružnice št. 1.

PODRUŽNICA ŠT. 2, CHICAGO, ILL.

Dne 19. januarja je bila sklicana posebna seja, na kateri je bil izvoljen in zaprisežen sledeči novi odbor za leto 1931: Predsednica Mrs. Elisabeth Besovsek, podpredsednica Mrs. Mary Yorga, tajnica Mrs. Frances Vrecek, 2139 W. 22nd Pl., blagajnica Mrs. Mary Kremesec, nadzornice: Mrs. Antoinette Glavach, Mrs. Josephine Račič in Mrs. Jennie Stayer. Duhovni vodja: Rev. Aleksander Urankar. — Seja bo za naprej vsak četrti četrtek v mesecu ob pol osmih zvečer v cerkveni dvorani.

Ni nam bilo ljubo, da nas je zapustila Mrs. Yorga kot predsednica. Prigovarjale smo ji na vso moč, pa vendar ni hotela vnovič sprejeti predsedništva, češ da stanuje preveč od rok. S svojim ljubeznivim nastopom si je osvojila naša srca. Kot predsednica naše podružnice ni samo spretno vodila sej, temveč je razveselila sosesre na vsaki seji tudi z okusno starokrajsko potico. Zato se ji vse članice prav lepo zahvaljujemo. Vemo, da bo Mrs. Yorga tudi za naprej pomagala naši podružnici kjer bo mogla.

Ker so bile isti dan ko smo imele me sejo tudi glavne uradnice v Chicagi zaradi polletne seje glavnega odbora, so bile te povabljeni na sejo. Vse so se odzvale, razen gl. blagajničarke Mrs. Motz, ki se ji je nudilo domov v So. Chicago, in gl. nadzornice Mrs. Smole, ki je isti dan nenadoma obolela.

Žal nam je, da je Mrs. Gottlieb odstopila od glavnega tajništva Zveze, ker je bila z nami od začetka in smo se privadile nanjo in ona na nas. Naj se ji na tem mestu prav srčno zahvalimo, ker nam je dajala svoje prostore za seje brezplačno in nam je vsako pot postregla s sladko kavico. Na drugi strani pa nas veseli, da je bila tudi nova glavna tajnica izbrana iz naše srede; četudi je še mlada, vemo, da je zmožna, in da bo kos svoji odgovorni službi.

Naša podružnica je zopet v lepem toku. Treba nam bo na kak način poskrbeti, da bomo imele več v blagajni. Potruditi se bomo morale tudi, da podvojimo vrste našega članstva. Vse to bo prišlo polagoma, saj lahko rečem, da so v novem odboru same energične in delavne žene, ki gotovo ne bodo držale križem rok.

Prosim vse cenjene članice naše podružnice, da se polnoštevilno udeleže prihodnje seje dne 26. februarja.

S sosestrskim pozdravom!

Frances Vrecek, tajnica podr. št. 2.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 5, INDIANA-POLIS, IND.

Na zadnji seji dne 19. januarja je bil izvoljen sledeči odbor za leto 1931: Predsednica Mrs. Anna Koren, podpredsednica Mrs. Mary Mervar, tajnica Mrs. Jennie Gerbeck (718 N. Holmes Ave.), blagajničarka Mrs. Mary Vidmar, nadzornica Mrs. Ursula Zevnik. — Druga redna seja bo 16. februarja v stari šoli, — toraj ne več v novi.

Na zadnji seji smo tudi sklenile, da napravimo po Veliki noči igro in bal v prid naši blagajni. Zato prosim, pridite vse na sejo 16. februarja, da se pogovorimo, kako in kaj; če nas pride samo nekaj na sejo, ne moremo mnogo ukreniti. Zatoraj vas vabim in prosim prav lepo, udeležujte se redno naših sej v tem letu!

Vas pozdravlja

Jennie Gerbeck, tajnica.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 11, EVELETH, MINN.

Na zadnji seji smo sklenile, da priredimo 14. februarja, to je na Valentinov dan, v City Auditorium veselico in ples v korist naše blagajne.

Uljudno vabimo vse podružnice S.Ž.Z. v naši okolici, kakor tudi vse drugo žensktvo, da pridejo na našo prireditev in nam tako finančno pomagajo. Ob drugi priliki vam bomo me vrnila. Ako bomo složno sodelovale, bomo vse imele korist od tega.

Na razpolago bo dobrega prigrizka in sicer zastoj, ravno tako godba prve vr-

ste. Veselični odbor je prav pridno na delu. Ne zamudite te prilike in pridite se malo pozabavati z nami! Že sedaj vam kličemo: Dobrodošli!

Za veselični odbor

Mary Oberstar.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 12, MILWAUKEE, WIS.

Na glavni seji meseca decembra so bile izvoljene sledeče uradnice za leto 1931: Predsednica Mary Kopač, podpredsednica Helen Preceshnick, tajnica Margaret Ritonia, blagajnica Josephine Martinčič, zapisničarica Anna Muhič.

Nadalje vas prosim, drage sestre, da mi naznanite, ako katera ne dobiva Zarje, ali še nima izkaznice.

Pri družini Mažir in Rozman so se oglasile rojenice ter prinesle vsaki krepko hčerko. Iz blagajne smo darovale obema materama vsaki po \$5. Vse je zdravo. Častitamo!

V imenu članic se moram zahvaliti naši prejšnji blagajnici Mrs. Mary Gerlica, ki se je veliko žrtvovala in je zvesto delovala pri naši podružnici. Dolžne smo, da take uradnice upoštevamo za njihovo delo. Vemo, da bo, kakor do sedaj, tudi za naprej delala v korist naše SŽZ.

Sosestrski pozdrav!

Margaret Ritonia, tajnica podr. št. 12.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 13, SAN FRANCISCO, CAL.

Kot druga glavna podpredsednica naj tudi jaz izrečem zahvalo naši bivši glavni tajnici Juliji Gottlieb, ki je v resnici krepko delala za korist Zveze od začetka pa do časa ko je predložila svojo resignacijo, — na drugi strani pa častitam naši sedanjim glavni tajnici Josephine Račič, in želim, da bi bila močna in nevtrudljiva v delu, katerega ji je članstvo Zveze naložilo na rame. Prosim tudi vse glavne in krajevne odbornice, da gredo novi glavni tajnici povsod na roke!

Par besed o naši podružnici! — Članice me sprašujejo, zakaj sem pustila tajništvo, ki sem ga opravljal tri leta. Samo zato, da bom v prihodnje lahko še bolj delala za napredek naše podružnice, kakor sem doslej. Prosim Vas, drage članice, pomagajte lepo tudi moji naslednici Mrs. E. Russ! Sedajna tajnica ima trgovino in Post Office; če ne morete priti na sejo, pa poravnajte članarino v njeni prodajalni. In še nekaj! — Bivša predsednica je obljubila, da nam priredi imeniten bñket, ko nas bo enkrat sto. Sedaj nas je tri in sedemdeset. Dobimo še sedem in dvajset članic, pa se bomo zopet enkrat dobro imele!

Naša organizacija, z Mrs. Prislant na čelu, ima za seboj štiri leta pridnega dela. Po številnih naselbinah so v teh štirih letih zrastle podružnice Slovenske Ženske Zveze. Kjer jih še ni, jih bo pa še treba ustanoviti. Osebam, ki so mnogo delale, moramo dati zaslužen priznanje; to jih bo podžigalo, da bodo marljivo delale tudi nadalje. Veseli me, ko vidim, kako je

članstvo naše Zveze hvaležno Mrs. Prislant za njeno delo. To priča število voščil, ki jih je prejela od članic za Božič in Novo leto. Kot majhno priznanje njenega požrtvovalnega dela za slovensko žensktvo v Ameriki naj tudi jaz napišem par vrstic:

Naši glavni predsednici.

V trudu in znoju štiri leta si naši Zvezi gospodar. Celino trdo si orala, v njo seme dobro posejala.

In delo tvoje je uspelo: Glej četo krepko to Slovenk zedinjenih v Zvezi naši, — glej našo Knjigo, našo Zarjo!

Pozdravljene vse glavne uradnice in članice S.Ž.Z., posebno pa članice podružnice št. 13!

Bara Kramer, II. gl. podpredsednica.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 15, NEWBURGH, OHIO.

Ker prebiram redno razne dopise v več časopisih, se mi večkrat miho stori, kaj se je v preteklem letu vse pisalo in kako se je v nič devalo našo organizacijo. Namesto da bi bile po konvenciji krepko prijele za delo, pa smo se spustile v osebne prepire in v grda in neutemeljena osebna sumničenja, pri vsem tem pa so trpele posamezne podružnice. Trpela je tudi naša podružnica, ki je nazadovala po številu članstva in nazadovala v finančnem oziru.

Novo leto — nova pot! je zaklical naš duhovni nadzornik v januarski številki Zarje. Kaj nam koristijo osebni prepiri v organizaciji ali pri posameznih podružnicah? Nič! Samo vlečejo nas k tlom in nas morijo. Pred očmi imejmo edinole Zvezin glavni cilj: združenje in vsestranski napredek vsega slovenskega katoliškega ženstva v Ameriki! Pustimo v nemar malenkostne osebne razprtije in pojdimo raje iskat novih članic! Napravimo naše seje privlačne, delujmo vzajemno. plačujemo redno svojo članarino, pa nam bo napredek zasiguran! Tudi naša podružnica mora naprej! Pravim še enkrat: Bodimo složne, hodimo redno na seje in agitirajmo povsod za S.Ž.Z. To naj bo našo geslo!

Pozdrav vsem članicam S.Ž.Z., posebno pa članicam številke 15.

Karolina Hočevar.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 17, WEST ALLIS, WIS.

Pri naši podružnici nas zaradi slabih delavskih razmer ni posebno veliko, kar nas pa je, pa držimo skupaj: kar ena to druga. Tako nam je vsak mesec predolg. Tudi sedaj težko čakamo prihodnje seje, ki se bo vršila pri sestri blagajničarki Mrs. M. Sorcic, 5516 National Ave. Po

seji bo "card party". Toraj, ne pozabite: od prve do zadnje vse morate biti skupaj!

Na zadnji seji je bilo sklenjeno, da dobi vsaka članica \$5.00 ob času poroda.

Zadnje mesece je bilo veliko pisanja, da potrebuje Slovenska Ženska Zveza daljše ime, naša tajnica pa se je v svojem osebnem slučaju odločila raje za par črk krajše ime: iz Miss Windishman je postala Mrs. Juzina. Ona je bila ustanoviteljica naše podružnice in njena tajnica in sicer ves čas brez plače. Dolžnost me veže, da se ji kot predsednica najlepše zahvalim za njen trud in složno sodelovanje. Želim, da bi še za naprej z nami tako pridno delovala kakor je do sedaj. Cela podružnica želi obilo sreče in božjega blagoslova novo poročenemu paru.

Pri naši sosednji podružnici št. 12, Milwaukee, je sosestra Neža Peterlin s svojim soprogom obhajala srebrno poroko dne 24. januarja. Članice so jo presenetile s krasnim darilom: poklonile so jima spominek, na katerem je številka 25 sestavljena iz pet in dvajset srebrnih dolarjev. Posnemanja vredno! Med gosti smo bile tudi štiri članice naše podružnice. Mrs. Peterlin in njenemu soprogu izrekamo najlepše častitke.

Predno končam naj še omenim, da smo se silno razveselile, ko smo opazile, da je z Novim letom prišel v Zarjo popolnoma drugačen duh. Številko, kakor je bila januarska, človek z veseljem vzame v roke in se čuti prisiljenega, da tudi sam po možnosti sodeluje. Vsi članki in dopisi v zadnji številki so bili zanimivi, posebno pa se strinjamo z dopisi podružnic št. 18 in 28.

Mrs. J. Schlosar,
predsednica podr. št. 17.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 19, EVELETH, MINN.

Ker od naše podružnice ne pride nobenega glasu, si bodo morda mislili drugod, da smo zmrznile v naši Minnesoti. Tudi pri nas se zgodi marsikaj, samo nobena ne poroča.

Preteklo leto je pet naših članic obhajalo svojo srebrno poroko; ob teh prilikah smo vsaki darovale po \$10.00. Dve članici sta stopili v zakonski stan; tudi tema smo darovale vsaki po \$10.00 in puseljc. Pomagale smo tudi potrebnim; v ta namen smo porabile iz blagajne \$17.00.

Sestra Mrs. Kotze je na bolniški postelji. Želimo, da bi ji ljubi Bog dal zopet zdravja in da bi kmalu zopet prišla med nas.

Na zadnji seji smo sklenile, da priredimo maskeradno veselico na pustno nedeljo, 15. februarja zvečer ob osmih v Avditoriju. Vabljeni ste vse prav lepo, mlade in stare, saj vam je znano, da je zmeraj lušno, kadar podružnica št. 19 kaj priredi. Tudi to pot se boste prepričale, da je to res. Pripeljite seboj tudi možke, ker bomo imele nagrade zanje. Pripravljalni odbor bo tudi za vse drugo poskrbel.

Srčno lepo pozdravljam vse članice in glavne odbornice S.Ž.Z., posebno pa članice podružnice št. 19.

Gabriela Masel,
blagajnica podr. št. 19.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 22, JOLIET, ILL.

Pri naši podružnici smo izgubile zopet eno članico. Dne 3. januarja nam je umrla sosestra Barbara Tomazich. Članice so se v velikem številu udeležile skupnih molitev na domu pokojne, kakor tudi njene pogreba. Podružnica je naročila eno sveto mašo zanjo. Naj v miru počiva, sestre pa se naj še naprej spominjajo njene duše v molitvi!

Na letni seji v decembru smo prodajale srečke na mizni prt, ki nam ga je darovala sosestra Josephine Erjavec, za kar se ji lepo zahvaljujemo. Te srečke so prinesle \$7.45 za našo blagajno. Prt je zadela Mrs. Slapničar; stal jo je 50 centov.

Sosestra Theresa Ancel se nahaja v bolnišnici že več časa. Za Božič smo ji darovale \$5.00. Želimo ji skorajšnjega okrevanja.

Naj še povem, kako smo se imele na seji 18. januarja! Rev. Father Ažbe, ki so nadomestovali našega duhovnega vodjo Rev. John Plevnika, so uvedli novi odbor. Za njihov lepi nagovor pri zaprisegi novega odbora se Fathru Ažbetu prav lepo zahvaljujemo. Potem smo imele zabavo in smo članicam postregle s prigrizkom in kavo. Zahvaljujemo se naši blagajničarki Mary Šetina, ki nam je spekla izvrstne starokrajske krofe, ravno tako tudi vsem ostalim odbornicam, ki so pripravile okusno malico in pripomogle, da se je vse izvršilo v najlepšem redu. Na letni seji je bilo tudi sklenjeno, da priredimo plesno veselico po Veliki noči, dne 6. aprila. — Drugič več o tem.

Sosesterske pozdrave vsem članicam S. Ž. Z.

Agnes Skedel, predsednica.
Anna Pluth, tajnica.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 23, ELY, MINN.

Članice naše podružnice so se skoraj polnoštevilno udeležile decemberske seje, kako pa tudi ne, ko nas je imel tisti večer obiskati Santa Claus! Sklenile smo, da priredimo pred pustom "card party"; podrobnosti se bodo obravnavale na januarski seji. Po končani seji smo stopile v krasno ozaljšano jedilno dvorano, kjer je stalo božično drevesce vse v lučkah. Miss Hutar in Mrs. Stukel sta nam zapeli ob spremljevanju klavirja več lepih božičnih pesmi, potem pa je vstopil Santa Claus in obdaroval vsako članico z majhnim darom. Sledilo je malo prigrizka. — V imenu cele podružnice se prav lepo zahvaljujem Miss Hutar in Mrs. Stukel, ki so pripomogle, da je bil naš program toliko lepši.

Spomnile smo se tudi naše cerkve in darovale iz društvene blagajne \$25.00 za božično darilo.

Odbor za leto 1931 smo izvolile še meseca novembra. Imena sledijo: Pred-

sednica Ursula Golob, podpredsednica Johanna Somrak, tajnica Mary Stukel, blagajnica Mary Logar, zapisničarica Josephine Bolh, nadzornice: C. Kapsch, K. Slogar in K. Peshel.

Končno želim naši dični Zvezi najlepšega napredka v tem letu!

Katherine Slogar.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 23, ELY, MINN.

Pri naši podružnici vlada že od začetka prav lepa sloga in zadovoljnost. Mesečne seje so prav dobro obiskane, posebno v zimskem času. Ker so društvene seje po navadi več ali manj suhoparne, smo pri naši podružnici vpeljale navado, da imamo po seji vedno malo zabave, pa tudi malo prigrizka. Na decemberski seji nas je obiskal Miklavž in podaril vsaki članici majhen zabojček. Prišla je tudi naša organistka Miss Mary Hutar ter nam zaigrala in zapela prav lepih božičnih, nji pa je sledila znana pevka Mrs. Mary Stukel. Obe zaslužita prav lepo pohvalo.

Na zadnji seji dne 18. januarja je bilo sklenjeno, da bomo imele na prihodnji seji 15. januarja "bunco party". Za to bo vsaka članica prispevala 50 centov. Šlo bo vse v korist naše blagajne. Rečeno je bilo tudi, naj vsaka članica vsaj eno priateljico pripelje seboj, ki bo seveda tudi morala plačati 50 centov. Čim več jih pripeljete, tem boljše bo za našo blagajno. Saj vam je znano, da se je naša blagajna skrcila; nekaj smo dale za popravo cerkve, plačati smo morale tudi odbornicam za njihovo delo. Poskrbimo toraj, da se blagajna zopet malo zviša, da bomo toliko bolj brez skrbi, posebno v slučaju kake nesreče!

Ker bo prišla prihodnja seja ravno na pustno nedeljo, sem nekaj slišala, da pride za vsem drugim še neke vrste ohcet. Muzikanta in kuharice so baje že dobili.

Pridite in pripeljite mnogo drugih seboj! Za "bunco" bodo tri darila. Seja se bo začela ob 7. uri zvečer.

Pozdrav vsem članicam S. Ž. Z.!

Odbornica.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 25, CLEVELAND, OHIO.

Članicam naše podružnice naznanjam, da je bilo na redni seji dne 12. januarja sklenjeno z veliko večino, da bomo plačevale 5 centov več na mesec, kar bo šlo v našo društveno blagajno. Na ta način bomo najlažje krile društvene stroške. Saj veste, da imamo precej takih stroškov. Kadar umrje katera naših članic, kupimo venci in naročimo en avtomobil; nekaj gre tudi za plačo uradnicam. S tem ukrepom boste gotovo vse zadovoljne.

Prosim vas vse članice, agitirajte za nove; na prihodnjo sejo naj pripelje vsaka eno novo seboj! Pa še to vas prosim: plačujte redno svoj asessment vsak mesec!

Naznanjam vam tudi, da bom na vsaki seji pobirala članarino že o pol šesti uri zvečer. Tudi na domu sem vam za to na razpolago vsakega 25. v mesecu.

Tako boste vse imele priliko, da plačujete asessment v pravem času. — Toliko v pojasnilo.

Sestrski pozdrav!

Mary Otoničar, tajnica.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 27, NORTH BRADDOCK, PA.

Drage sestre: — Na zadnji seji smo sklenile, da se bodo od sedaj naprej vršile redne mesečne seje vsak drugi četrtek v mesecu v navadnem prostoru na domu tajnice. Ne pozabite tedaj drugi četrtek v mesecu zvečer po sedmi uri. Udeležujte se polnoštevno; več ko nas bo, več dobrega bomo ukrenile, če pa ne prihajamo na seje, ne vemo kaj se godi.

Naznanjam Vam, da smo iz naše blagajne vzele \$25.00. Štiri dolarje smo dale za društvene knjige, za dvajset dolarjev smo nakupile naši članici Mrs. Ramus grocerij, z enim dolarjem pa smo poravnale dvomesečno članarino za njo in za Mrs. Mary Žefran. Bili sta potrebni, ker se zdaj tako slabo dela.

Drage sestre, bodimo složne in potrpežljive, saj pravi pregovor, da v slogi je moč! Če se bomo vse skupaj zanimale za našo podružnico, bomo tudi napredovale. Zatorej ste naprošene, da agitirate za nove članice. Če je katera naših članic v veliki revščini, naj se prijavi kateri naših uradnic za pomoč, ker ji bomo radi volje pomagale.

Pozdrav vsem Slovenkam v Slovenski Ženski Zvezi, posebno pa podružnici št. 27.

Ursula Pierce, tajnica.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 28, CALUMET, MICH.

Na glavni seji decembra meseca so bile izvoljene sledeče odbornice: Predsednica Mrs. Mary Kocjan, podpredsednica in zapisnikarica Mrs. Mary Puhek, tajnica Mrs. Anna Stanfel, blagajničarka Mrs. Mary Chesarek. Od sedaj naprej bomo imele sejo vsak prvi četrtek v mesecu in ne več v sredo, kakor do zdaj. Prosim, da si vse članice to dobro zapomnite.

Na zadnji seji dne 8. januarja nas je bilo navzočih devet in dvajset. Po seji smo imele nekoliko zabavnega programa, kratek govor in malo večerje, potem smo se pa zmenile, da bo za prihodnjo sejo vse ravno tako. Izbrale smo tudi dve sestri, ki nas bosta zabavali takrat in nam povedali par storij.

Vabim vas, sestre, da se v četrtek 5. februarja udeležite seje brez izjeme.

Prejmite lep pozdrav od

Mrs. Mary Puhek, preds. št. 28.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 30, AURORA, ILL.

Novo leto nam je prineslo tudi novo glavno tajnico. Kakor kaže začetek, smo dobile tudi v njej dobro moč, ki bo delovala vsestransko v korist S. Ž. Z.

Z brezposelnostjo je prišla v našo nasebino še bolezen in smrt. Pred nekaj

tedni je umrl oče naše članice Mrs. Žefran, Mr. Martin Plut. Naše sožalje! — Na operacijo na slepico je moral iti moj sinček, ki je pa že dokaj pri zdravju. Tem potom se naj zahvalim vsem, ki ste ga obiskali v bolnišnici ali na domu, in mu prinesli toliko daril. Hvala lepa vsem! — Naša članica Frances Zakovsek je morala tudi na operacijo. Enako Anna Vith, rojena Vesel; po enoletni bolezni je morala se pod noz. Vsem našim bolnicam želimo popolnega zdravlja! — Nadalje naj tudi poročam, da je naša Mrs. Underšer obogatela za eno glavo: dobila je zalega sinčka. Castitamo!

Naš odbor je isti kakor lansko leto. Z ozirom na to, da vedno pri meni zborujejo, so mi članice določile "kvoder" na mesec.

Priporočam vsem članicam naše Zveze, da glede črke "K" počakajo do prihodnje konvencije. Ali ne bo tako najboljše? — Saj niti sam Bog ni hotel celega veseljstva ustvariti v enem dnevu, temveč je ustvarjal polagoma eno stvar za drugo in šele nazadnje je ustvaril krono celega stvarstva — človeka.

Sestrsko pozdravljam vse članice naše organizacij!

Frances Kranjc, tajnica podr. št. 30.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 32, EUCLID, O.

Na zadnji seji je bilo sklenjeno, da ne bomo priredile nameravane maškeradne veselice, ker se v teh slabih časih skoraj ne izplača kaj takega prirejati. Namesto tega je bilo sklenjeno, naj vsaka članica prostovoljno daruje nekaj v društveno blagajno, če ne več, vsaj 25 centov.

Predsednica Mrs. J. Pink je bila bolna ravno ob času volitev, sedaj pa že pridno suče klavir na seji. Ko bi naše društvo štelokaj več tako pridnih in delavnih kakor je ona, pa bi kmalu posekale tiste pri št. 10 in 14. Naša podružnica šteje 80 članic, ki jih je večinoma ona sama pridobila.

Upravičeno se lahko pohvalim, da vladaljubez in sloga pri našem društvu, tako da ima človek v resnici veselje hoditi na seje. Ljubezen je temelj izobrazbi; učenost ti malo pomaga, če nisi uljuden. Albina Novak je dala zelo primeren pouk v svojem članku o izobrazbi. Ljubi svojega bližnjega! pravi druga božja zapoved. V tem smislu je bila ustanovljena tudi Slovenska Ženska Zveza. Zato hodimo radi na seje, učimo se in napredujemo! V sovrastvu se kaže nazadnjaštvo, in tega naj ne bo pri nas! Z veseljem srce zrimo v prihodnost! Pojdimo pridno na delo za nove članice in za našo zlastavo, ki bo blagoslovljena spomladi! Takrat si napravimo dan, da ga bomo pomnile me in tudi vsi tisti, ki nas bodo ob tisti priliki obiskali!

Pozdrav vsem članicam S. Ž. Z., posebno pri podružnici št. 32.

Jennie Intihar, tajnica.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 32, GREANEY, MINN.

Da boste vedele, drage sestre naše podružnice: od sedaj naprej se bodo vršile naše seje vsako drugo nedeljo v mesecu pri sestri Agnes Starič. Tiste, ki po navadi ne pridete na seje, prosim, da bi jih odslej bolj redno obiskovale in pokazale več zanimanja. Treba je samo malo dobre volje. Dekleta, pridite tudi ve v obilnem številu!

Pozdravljam vse glavne uradnice, kakor tudi članice vseh podružnic, posebno pa naše domače!

Katarina Malerich,
blagajničarka podr. št. 32.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 39, BIWABIK, MINN.

Vsem članicam, ki niso bile navzoče na zadnji letni seji, naznanjam, da so bile za leto 1931 izvoljene sledeče uradnice: Predsednica Mrs. Mary Delak, podpredsednica Mrs. Mary Strukel, tajnica Miss Anna Strukel, zapisnikarica Mrs. Frances Serik, blagajničarka Mrs. Katarina Tometz, nadzornice: Mrs. Angela Serik, Mrs. Gizela Kuri in Miss Josephine Zalar. Seje se bodo vršile vsako drugo nedeljo v mesecu pri sestri tajnici.

S sestrskim pozdravom celokupnemu članstvu naše dične organizacije.

Mrs. Katarina Tometz, blagajničarka.

* * *

ZAHVALA.

Po končani seji gl. odbora smo se na izrecno željo in povabilo sestre gl. nadzornice Josephine Erjavec podale v Joliet. V prijazni hiši Šetina-Erjavec družine smo bile nad vse izborno postrežene in skoraj z materinsko ljubeznijo obdane od Mrs. Šetina. Zato si štejemo v dolžnost da se jim iz srca zahvalimo. Naša hvala vsem članicam podružnice št. 20, ki so nas s svojim obiskom presenetile. Prav iz srca nas je veselilo, da smo imele priliko se z Vami seznaniti. Hvalo smo dolžne tudi Mrs. Motz, ki nas je v svojem avtomobilu peljala v Joliet, le škoda da ni mogla ostati z nami še nadalje.

Zahvalimo se za prijazen sprejem č. g. župniku Rev. Plevniku, predsednici podružnice Mrs. Skedel, tajnici Mrs. Pluth in blagajničarki, ki je že goraj omenjena dobra mamica Mrs. Šetina. Obiskale smo še naši prijateljici Mrs. Grahek in Mrs. Mustar. Za soferja je bila Mrs. Erjavec, zakar ji najlepša hvala. Ker se je Mrs. Novak prvičrat nahajala v Jolietu in bi rada videla gl. urad K.S.K.J., smo napravile obisk tudi tam. Mr. Zalar nam je na njemu lasten prijazen način pokazal in razkazal na novo preurejene uradne prostore, ki so sedaj res udobni. Tam smo se sestale še z nekaterimi gl. uradniki in uradnicami, kar nas je jako veselilo.

Predno smo odšle v Joliet, smo obiskale obolelo gl. nadzornico Mrs. Smole, kateri želimo skorajšnega okrevanja. Za-

hvaljujemo se tudi Mrs. Kušar, za postrežbo.

Tako izrekamo našo najlepšo zahvalo Mrs. in Mr. Martin Kremesec v Chicagi, za vso postrežbo in prijaznost. Vedno se tam počutimo kakor doma. Mrs. Kremesec se nikdar ne naveliča nam postreči z vsem kar dobrega premore prijazna Kremeševa hiša.

Zato še enkrat hvala lepa!

Marie Prislend,
Albina Novak.

* * *

ZAHVALA.

Joliet, Ill., Jan. 21, 1931. — Cenjene sestre S. Ž. Z.: V prijetno dolžnost si štejem, da se zahvalim Mr. in Mrs. Martin Kremesec za gostoljubnost in prijaznost, ki sta mi jo izkazala, ko sem bila v Chicagi zaradi polletnega zborovanja glavnega odbora S. Ž. Z., dne 19. in 20. januarja. Obenem se zahvaljujem tudi Mrs. Kushar in Mrs. Pečnik v Berwyn, Ill., za prijazen sprejem o priliki mojega obiska v spremstvu naše gl. predsednice Mrs. Marie Prislend, gl. blagajničarke Mrs. Anna Motz, in gl. nadzornice Mrs. Albine Novak.

Zahvaljujem se še posebej Mrs. Motz in njenemu sinu, ki sta nas isti večer iznenadila. Obljubila sta nam, da nas popeljeta v njihovem avto samo do železniške postaje, potem sta nas zapeljala pa kar naravnost v Joliet.

Isti večer so se zbrale na našem domu v Jolietu članice podružnice št. 20, da pozdravijo našo glavno predsednico Mrs. Prislend, našo gl. blagajničarko Mrs. Motz in gl. nadzornico Mrs. Novak. Žal, da Mrs. Motz ni mogla ostati med nami, temveč se je prej vrnila domov.

V svojem imenu in v imenu naše podružnice se gl. odbornicam zahvaljujem za obisk.

Naši gl. odborniki Mr. Smole, ki je tako nenadoma zbolela in ni mogla biti navzoča pri zborovanju S. Ž. Z., pa želim skorajšnjega zdravlja.

Sosestrski pozdrav!

Josephine Erjavec,
I. gl. nadzornica S. Ž. Z.

* * *

ZAHVALA.

N. Braddock, Pa. — Tem potom se zahvaljujem podružnici št. 27 na N. Braddocku za izkazano mi pomoč v potrebi. Kupile so mi živil v vrednosti \$20. Posebno se zahvaljujem uradnicam omenjenega društva, ki so začele to akcijo.

Slovenkam iz te naselbine in okolice, ki še niso članice S.Ž.Z., priporočam, da gotovo pristopite. Za neznatne mesečne prispevke se dobi lahko veliko pomoč v sili.

Še enkrat se vsem prav lepo zahvaljujem in želim S.Ž.Z. v novem letu mnogo uspehov.

Agnes Ramus, članica podr. št. 27.

* * *

ZAHVALA.

Milwaukee, Wis. — Podružnica št. 43 na Bay View, je priredila domačo zabavo v soboto 24. januarja zvečer.

Na tem mestu se zahvaljujem vsem, ki so se udeležili naše prireditve. Hvala Mr. in Mrs. Ign. Tominšek, ki sta nam dala na razpolago prostor za zabavo. Zahvaljujemo se tudi članicam podr. št. 12, Milwaukee, Wis., ki so se odzvale našemu povabilu in so se v lepem številu udeležile naše prireditve ter nam pripomogle do boljšega uspeha. Hvala g. župniku Rev. L. Gladek, ki so nas tudi prišli malo pogledat. Ne smemo pozabiti tudi članic naše podružnice, ki so na tej prireditvi pokazale, kako so pridne, in so nam prinesle toliko dobrih stvari za jesti in za piti.

Še enkrat lepa hvala vsem, ki so nam za to priliko kaj darovali, kakor tudi vsem, ki so prišli na zabavo in tako naši podružnici pomagali do uspeha.

Pozdrav! — Za podr. št. 43:

Gertrud Delopst, predsednica.
Tončka Velkoverh, tajnica.

* * *

V POJASNILO.

Pittsburgh, Pa. — Kot ustanoviteljica in dvajset mesecev tajnica podružnice št. 26, naj napišem par vrstic v mojem delovanju. Imam gotove vzroke za to.

Za časa mojega tajništva je pristopilo k podružnici 150 članic; precejšnje število teh sem sama pridobila. Skupni dohodki od 19. decembra do 31. julija 1930 so znašali \$2,079.35, skupni stroški v istem času pa 1,875.32. Dne 31. junija 1930 je ostalo v blagajni \$204.03. Ob koncu mojega tajništva je ostalo v blagajni in v blagu vsega premoženja za \$300.81.

Prav lepo se zahvalim vsem onim članicam, ki so mi pomagale do tako lepega vspeha ob času mojega tajništva.

Pošiljam sosestrske pozdrave vsem članicam S. Ž. Z.

Magdalena Widina, bivša tajnica.

* * *

Indianapolis, Ind., 20. januarja, 1931. — Cenjena gospa urednica: — Na Vašo podbudo sem nekaj napisala za Zarjo in Vam tukaj prilagam. Če je za v javnost, priobčite, če ni, pa vrzite v koš! Napisala sem to, kar čutim v srcu in kar mi je srce narekovalo.

NOVO UPANJE IN NOVO DELO.

Upamo, da se bo sedaj naselil mir in zadovoljnost v našo ljubo organizacijo, kar bi bilo povsem iz srca želeli. Vsaka mlada organizacija mora prestati velike in težke preizkušnje; od vseh strani jo napadajo. Tako tudi naši mladi Slovenski Ženski Zvezi ni bilo prizanešeno. Veliko se je morala do sedaj boriti za svoj

obstanek in napredek. Če pride napad od zunaj, še ni tako hudo, če pa pride iz njenih lastnih vrst, je organizacija lahko v nevarnosti, da se razruši. Kakor vse kaže, je naša S.Ž.Z. najbolj nevarne boje že srečno prestala. Naše podružnice in posamezne članice so se vsaka na svoj način živahno zanimale za vse kar se je godilo v organizaciji, kakor se je lahko videlo iz našega Glasila. Enim kakor drugim je bil pri srcu le končni dobrobit naše Zveze.

Bile smo v negotovosti; nismo vedele, kako se bo vse izteklo. Zato smo se zadnje mesece nekako polenile in nismo šle s takim ognjem na delo za nove članice, kakor bi morale. Resnica je pa tudi, da so bile tudi slabe delavske razmere precej krive, da nismo tako napredovale, kakor bi lahko.

Sedaj pa bodimo vesele, da je zopet vse v lepem redu, in začnimo s podvojenimi močmi za večjo in močnejšo S. Ž. Z.! Ne mirujmo prej, dokler ne bo vsaka zavedna Slovenka v Ameriki naša članica! Želim iz srca, da bi se vse to kar kmalu zgodilo. Vse naselbine, kjer še nimate podružnice, jo hitro ustanovite! Tega koraka gotovo ne boste nikdar obžalovali. Če bi nobenih drugih ugodnosti ne imele pri Zvezi kakor samo naše Glasilo Zarjo, je vredno plačevati tisto malenkost na mesec. Seveda čitamo tudi druge časnike in knjige, pa ti so namenjeni vsem ljudem brez izjeme, naše Glasilo pa je namenjeno samo nam ženskam in članicam; samo za nas so pisani lepi in podučni članki, ki bi jih rada čitala kar naprej in naprej, tako so lepi. Posebno moramo biti hvaležne našemu duhovnemu nadzorniku Rev. Father Schiffrerju za njegove krasne članke. Takih člankov gotovo ne bi mogel pisati nihče drugi kakor duhovnik, ki ima veliko izkušenj. Žal nam je, da nismo našle njegovega članka v decemberski številki Zarje.

Gotovo smemo biti ponosne me Slovenke tukaj v Ameriki, da imamo svoje Glasilo, v svojem lastnem jeziku, in to v tujini, med tem ko naše sestre v starem kraju, tam v tužnem Primorju, na svoji lastni zemlji ne smejo govoriti svojega materinega jezika. O, premalo se zavedamo in premalo se zanimamo za našo in sveto stvar! Edina ženska organizacija, ki jo imamo me Slovenke tukaj v Ameriki, je naša dična Slovenska Ženska Zveza. Oprimo se je toraj vse Slovenke kakor svoje ljube matere, ker smo v tujini! Skupno bomo lažje prenašale naše križe in težave, kakor pa vsaka posamezna zase.

Toraj, še enkrat vam kličem vsem zavednim Slovenkam širom Amerike, stopite pod okrilje naše matere Slovenske Ženske Zveze! Samo tedaj, če nas bo veliko skupaj, bo močna in bo lahko kljubovala vsem viharjem. Le v slogi je moč!

Članica S. Ž. Z.

WOMEN THE WORLD OVER

The first act by Chinese women in Manchuria when granted freedom by their new governor was to bob their hair. Up to the present regime women had been forbidden by law to cut their tresses.

The first Frenchwoman to make a profession of orchestral conducting is Mms. Jane Evrard of Paris, violinist and wife of Gaston Poulet, also a conductor.

Miss Grace Niles is the first woman to become manager of a big moving picture theatre in New York City.

The International Woman's league has urged German women to propose more women candidates for election to the reichstag.

The minor hurts and ills of the 10,000 employes of the treasury department in Washington, D. C., are attended to by Dr. Katherine S. Hoffman.

More than 300 women dentists are practicing in England.

Eight per cent of the automobiles registered in Illinois are owned by women.

Women in Turkey have always received the same salaries or wages as the men, and the fact of their being married has never hampered them in their search for work.

THE IDEAL GIRL Her Moral Creed

1. I will be cheerful in spite of odds.
2. I will not satisfy myself with the material things of life, nor will I be content with yesterday's successes.
3. I will look squarely at the evil when it presents itself, but I will try to see the beautiful and to dwell in thought and imagination on all things that are pure and lovely and of good report.
4. I will seek rather than avoid responsibility.
5. I will strive to be obedient to the laws of God and man.
6. I will be truthful even to the extent that I will not unduly exaggerate.
7. I will be always dependable! I will keep my promises.
8. I will be courteous always.
9. I will not bluff to gain an end, nor will I seek to produce my false impression.
10. I will not be envious of the clothes,

- talens, and opportunities of others.
11. I will not keep when it should be given.
12. I will not listen to, nor spread gossip.
13. I will not deride one who is down.
14. I will not criticize others unkindly.
15. I will not vent my own feelings at the expense of others.
16. I will not try to influence one person against another.
17. I will be punctual.
18. I will be alert, diligent and thorough.
19. I will be honest in all things.
20. I will be neat and modest in dress.

Friendship

Friendship is to be valued for what is in it, not for what can be gotten out of it. When two people appreciate each other because each has found the other "convenient to have around", they are not friends; they are simply acquaintances with a business understanding. To seek friendship for its utility is as futile as to seek the end of the rainbow for its bag of gold. A true friend is always useful in the highest sense, but we should beware of thinking of our friends as brother-members of a mutual benefit association, with its periodical demands and threats of suspension for non-payment of dues.

—Father William Doyle, S. J.

An Identification

Always be sure that in your pocket-book there is a card bearing your name, telephone number and address. Then should you be unfortunate enough to lose your pocketbook, you stand a chance of its being returned. Many honest people will keep something found when they have no way to return it, but would return it immediately if there were some means of identification.

The Care of Honey

Honey is nicest when in fluid form. Of course it is not spoiled if it becomes granulated or hard, but you need not let it granulate quickly. Just make sure that you do not keep it in the light. This will keep it in fluid form as long as possible.

Silk Underwear

Probably the best way to iron silk underwear is to roll it dry and then place in the center of the bundle of dampened clothes. It will absorb just enough of the dampness in order to iron quickly and nicely.

Your Iron must be clean

Don't work with soiled irons and expect to get through without smudges on

your clothes. It just can't be done. Keep your irons clean.

Try Salt

If grease is spilled on the stove, use salt freely to stop its smoking.

Put salt in gasoline to be used for cleaning garments and no ring will be found in the material.

A pinch of salt improves cocoa and many kinds of candy. (I do not use it in mints.)

Salt added to the water in which eggs are poached will prevent the white from scattering.

"On" the Tinies

The story tellers are having a lot of fun with the new midget car. Here's the latest:

One of those thumbnail sketches of motor cars crinkled into a filling station, and the driver said to the attendant: "Gimme a pint of gasoline and two ounces of oil."

"All right," replied the worthy with the hose, "and would you like to have me sneeze in the tires?"

—Eldorado Times.

SOLUTION TO THE PUZZLE— PICTURE NO. 6,

published in the January issue.

- 1—Polo is not played among trees and rocks
- 2—There are no stumps on a polo field.
- 3—Polo balls are not leather-covered like baseballs
- 4—Polo pony at left has a mule's head.
- 5—Polo pony at left has only a halter
- 6—Polo player at left should not have long mustache.
- 7—Player at right has no head on mallet
- 8—Player at left has wing collar and tie
- 9—Polo pony at right has bridle with blinders
- 10—Player at left wearing fancy vest
- 11—Pony at right has one cloven hoof

The winners:

Josephine Novak, 14916 Hale Ave., Cleveland, Ohio.

Marion Bozich, 316 N. Virginia St., Milwaukee, Wis.

Agnes Siskar, P. O. Box 16, McKinley, Minn.

Honorable mention:

No name given — 4098 E. Cone St., Calumet, Michigan.

No name given — P. O. Box 112, McKinley, Minn.

The Editor.

Trije rodovi

DOGODKI IZ NEKDANJIH DNI

Spisal Engelbert Gangl

(Dalje.)

Kadar je prišel trenutek, ki je hotel, da se izlije mir in blaženost v glasno govorico, tedaj se je zagibalo v srcih, in dvignila se je iz njih pesem.

Danes pa ni bilo pesmi: tiho sklonjena je sedela Manica nad šivanjem, in vse drugod so bile njene misli. Ali naj ostavi svojo ljubo samoto in se vda njemu, ki je stopil pred njo s tako jasnim in odločnim vprašanjem? Ali naj ne bo njeno delo več namenjeno nji sami, temveč naj se povspne njega vrednost v službo drugemu? In naj se odloči tako ali tako — zgnan je mir iz njenega srca.

Poznala je Pavla. Vsa sosesčina je vedela njegove slabosti. Kolikokrat ji je bilo žal zanj. Iz usmiljenja se je časih spomnila nanj, ko je kupovala pri materi in videla njeno trpljenje. Ali je ni prosil roke morda zato, da ga dvigne iz takega življenja in da mu bo opora in tolažba? "Zaželel sem si miru in stalnosti," je dejal. In zagotavljal jo je, da je govoril svobodno od srca.

Lenka je prišla v sobo. Manica je vedela, kaj je bila Lenka Pavlu.

"Povejte mi, Lenka, ali še kaj mislite na Pavla?" jo je vprašala.

"Kako morem misliti nanj, ko bom žena drugega," je odgovorila Lenka. Ali sram jo je bilo te laži. Odhitela je iz sobe, ker ga je izdala in se ni upala Manici pogledati v obraz.

Solnce je sijalo skozi okna. Zlata svetloba je bila razlita po sobi. Veselo so plesali žarki po tleh, nobene neprijazne sence ni bilo nikjer. Rumeni kanarček je zažvrgolel v kletki. Tih in pohleven je bil iz početka njegov glas. Moč njegova je rasla bolj in bolj. Zakipela je končno v lepo, vriskajočo pesem, ki se je glasila kot slovesen pozdrav zlatemu solncu in svetlemu dnevu. In zlato solnce in svetlo, velik dan sta gledala Manico in videla sta, kako se ji krožijo ustna, čula sta, kako se tiho in pohlevno oglašja njena pesem kot odmev prvega hrepenenja, kot ponižen pozdrav bodočim dnem . . .

XI.

"Nič ni bilo; bile so same sanje," je rekla Lenka, ko je zvedela, zakaj ni več Manice k nji. Ta ji je sporočila, da ne more več hoditi šivat, ker ima sama zase dovolj opravila. Vzameta se s Pavlom. Lenka ni vedela v začetku, ko ji je dospela ta novica, kako ji je. Toliko je vedela, da je Pavel zdaj

zanjo popolnoma izgubljen, in da je prav, da ga je zatajila. Mirnejše je čakala poročnega dne.

Iz Zavinkovcev sta se pripeljala oče Zaviniščak in ženin. Mati je ostala doma, ker je bila pot preddolga in prenaporna. Tudi je morala mati ostati doma, da pripravi nevesti slovesen sprejem. Tuje roke bi ne mogle pripraviti takega sprejema nego njene. Te so bile vajene napravljati dom tak, da je bil prišlec prikupen.

Stari Zaviniščak je bil vesel in ponosen, ko se je oziral na Jožeta in Lenko. S sabo je pripeljal sod najboljše starine, da ne bodo žejni na svatbi. Druge, tuje oči so videle, da ni med ženinom in nevesto pravega razmerja. Lenki se je poznalo, da je mestno dekle, Jože je kazal, da je doma s kmetov. Toda denar izravna tudi to zunanjo razliko.

Jože se je približal Lenki plašno in boječe, kar ni nič pristajalo njegovi krepki postavi. Lenka je bila videti plaha in vdana; imela je objokane oči. kakor vsaka nevesta, preden gre pred oltar. To ni bilo nič čudnega in nenavadnega.

Vso prireditev za svatbo je prevzel France. Ribič je bil zadnje dni tako zbežan in nemiren, da je sam rekel sinu, naj on vse preskrbi. France je videl po svetu že nekaj porok, ki so se sklepale med bogatimi hišami. Bil je v delu tu in tam in kar je videl, to mu je zdaj dobro služilo. Hlapci so pripeljali domov voz zelenja, ki so ga povile dekline v debele vence. S temi je ovil France vsa vrata in jih razpel ob zidu s pritličja v prvo nadstropje, kjer je čakala dolga pogrnjena miza v največji sobi, ki so jo izpraznili in pripravili za obednico. Po sredi so stale visoke, živo pisane posode, ki so iz njih dehteli cvetični šopki, potrgani z Lenkinih gredic.

Lenka se je oblekla v belo poročno obleko. Na lase si je pripela bel pajčolan, ki se je spuščal daleč po hrbtu. Čakala je, da pride oče in jo blagoslovi. Čula je, da opravljajo drugod to delo matere. Ona je ni imela več, zato je čakala očeta. Ta je bil spodaj med svati, ki so se krepčali pred odhodom v cerkev. Hudo je bilo Lenki, ko ni imela matere. Tako osamljeno se je čutila, kakor ne še doslej. Odhitela je v sobo, kjer je visela materina podoba. Dvignila je pogled k nji, in gledale so jo materine oči, proseče in željne tolažbe. Z belo ruto si je zakrila Lenka oči. Porosile so jih solze, vroče so bile, kakor da jih je porodila bolest. Zopet se je ozrla k materi.

"Ali mora biti tako?" jo je vprašala. "In zakaj vas ni, da bi mi dali svoj blagoslov na življenje pot? ..."

Nemo je gledala podoba z zidu: proseče, tolažbe željne so bile oči, kakor da same prosijo usmiljenja in blagoslova.

Iz spodnjih prostorov je prihajal šum, ravnali so se svatje na odhod, klicali so Lenko.

"Z Bogom, mati!" je rekla Lenka. Spela se je na prste, da bi jo poljubila. A podoba je visela previsoko, zato ji je podala Lenka poljub z roko. Odšla je iz sobe. Bila je pripravljena, naj jo odvedejo, kamor hočejo. Svatje so čakali razvrščeni na veži. Zašumelo je na stopnicah. Bliže in bliže so prihajale lahke stopinje, Jože je pogledal, in pred njim je stala deklica iz sanj.

Staremu Zaviniščaku so se odprla usta. Nikoli še ni videl take neveste. Ali doma, doma! Tam bodo šele gledali!

Svatovski izprevod je zavil proti farni cerkvi. Na levo in desno so ga spremljali pogledi radovednih gledalcev, ki jih je bila tudi cerkev polna. Po lestencih so gorele sveče, veliki oltar se je blestel v lučih. Vse je moralo biti slovesno.

Ob istem času so se napravljali tudi pri Pleščevih k poroki. Tudi Manica je imela objokane oči. Pavel je bil videti vesel.

"Glej, Manica, tako se bliža moja bodočnost!" je dejal nevesti. "Nikar ne jokaj! Danes ne sme biti pri nas nobene solze!"

"Saj ne jokam iz žalosti," odvrne Manica, "ali vendar mi je tako čudno. Čisto drugo življenje prihaja ..."

Poroka se je vršila v cerkvi koncem mesta. Tja se ni vil tako slovesen in bogat izprevod, kakršen je bil oni v farno cerkev. Bila sta tu le dva para: ženin, nevesta in dve priči. Spotoma tudi ni stalo skoro nič gledalcev. Le tu in tam se je pokazal kak radoveden obraz. Vsi so šli rajši pledat bogastvo in razkošje.

Pri Ribičevih so prinašali na mizo jed za jedjo. V sosedni sobi je igrala godba. Bučno so odmevali glasovi po hodniku. V njih so se potapljali glasni razgovori veselih svatov, ki so bili tem zgovornejši, čim več vina so pili. Proti mraku, ko so prižgali luči, se je tudi Lenki razjasnilo lice. Ljubeznivo se je sklanjala k Jožetu, zapletla se je z njim v živahen razgovor. Tudi v dolenjih prostorih je bilo vse živo in veselo. France je odločil cel sod vina, ki ga iztoči danes zastonj. Zatorej se je nabralo toliko žejnih grl, da je nastala prava gneča. Zdaj in zdaj je prišel France med veselo družino. Bahato se je razlegel njegov glas:

"Le pijte, da boste pomnili, kdaj je bila poroka Ribičeve Lenke!"

Stari Ribič ni mogel priti v dobro voljo. Na zdravljalna sta si z Zaviniščakom in pila sta ves čas, ali kar je bilo veselja na Ribičevem licu in v njegovih besedah, je bilo prisiljeno in navidezno. Večkrat je moral ven na zrak, soparno in dušljivo mu je bilo v sobi. Obhajala ga je čudna tesnoba. Žile so mu nabrekle, ves rdeč je bil v lica, da se mu je obraz svetil.

Zunaj je bila noč. Skozi odprta vrata je videl, kako zagrinja zemljo črn, z zlatimi zvezdami posipan plašč. Takega si je izgovoril v testamentu, ki ga je napravil pred hčerino poroko. S takim mu morajo pregrniti rakev, ko umrje in ko ga poneso tja, kjer že počiva žena, ako ne umrje pri hčeri.

Z Zaviniščakom sta se menila, kdaj se preseli Ribič k njemu. To se zgodi takoj, ko preda sinu posestvo, ko uredi vse svoje zadeve. In to se zgodi v kratkem, morda v enem mesecu, dosti pozneje gotovo ne. Zaviniščak priredi zanj posebno sobo, da bo popolnoma zase in vendar zmeraj v družbi. Tako bosta očeta uživala lepo starost in se veselila sreče svojih otrok.

Tako sta se razgovarjala moža, a Ribičevi pogledi so vedno uhajali skozi vrata. Gledali so v noč, ki je počivala nad zemljo. Njegove besede so govorile o lepi starosti, a misli so mu preudarjale, kako je sestavljen testament in kak pogreb si je izgovoril, če umrje tu ali pri hčeri.

Zamigljale so luči, zaplesale so pred Ribičevimi očmi v dolgih žarkih. Vse se je zazibalo pred njim. Tla so se začela vdajati, miza se je šibila in mu izginjala izpred oči. Z njo so se potapljali v čudno, neznano temo vsi obrazi, mrak je napolnil ves prostor. Nikjer ni bilo videti živega človeka. Vse luči so ugasnile. Zvok vesele godbe in hrup radostnih svatov sta se prelila v nejasno bučanje, v šumeč vihar, ki mu je zahrumel po glavi. Vse to se je zgodilo tako naglo, kakor bi udarila strela vanj. Nekaj ga je dvignilo s stola. Čul je, kako je zaklical v temo:

"Slabo mi je! Pomagajte!"

Potem ga je zopet nekaj potisnilo nazaj na stol...

Svatje so planili s stolov. Med godce je zahrumelo povelje: "Mir! Tiho!"

Stoli so zaropotali po tleh, ko so svatje hiteli k Ribiču, ki je sedel na stolu. Široko je imel odprte oči, usta so se mu zavlekla poševno, kakor mrtva je visela levica ob stolu. Lenka je planila k očetu in mu padla na prsi. Njene bele roke so tipale po njegovem licu, tipale so po njegovi roki, poslušale so na srcu. Tako so bile njene roke bele, da se je videlo, kakor da tiplje smrt po svoji žrtvi...

Iz dolenjih prostorov je prihajal grohot, glasno, neubrano petje je bobnelo v gorenje prostore. Glasilo se je kot posmeh, kot zaničevanje. France je planil med pive:

(Dalje prih.)